İŞKUR

2017

KOCAELİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

KOCAELİ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2017

YAZARLAR

Yusuf ÖZDEMİR	**İstatistikçi**
Mahmut CENGİZ	**İş ve Meslek Danışmanı**

SUNUŞ

İşsizlik dünyanın ve ülkemizin en önemli sorunlarından biridir. Bu sorunun çözümünde uygulanacak ulusal ve yerel politikalar bu sürecin kontrol altında tutulabilmesi açısından son derece önemlidir. İşsizlik sorununun ciddi bir şekilde algılanabilmesi ve çözüm yollarının aranması ancak yerel işgücü piyasasının analizi ile mümkündür.

Türkiye'nin gelişen ve değişen ekonomik yapısı ile beraber teknolojinin de değiştiğini ve işgücü piyasasının bu değişmelere hızla ayak uydurduğunu görmekteyiz. Sürekli değişken yapıda olan işgücü piyasası için analizler yapmak, işgücü piyasasının beklentilerini belirlemek, sağlıklı stratejiler oluşturmak açısından son derece önem arz etmektedir.

Hızlı bir şekilde gelişmekte olan ilimizin çalışma hayatının tüm sektörlerini doğrudan ilgilendiren nitelikli eleman açığını tespit etmek ve önümüzdeki yıla ışık tutmak amacıyla İşgücü Piyasası Analiz çalışması yaptırılmıştır.

İşgücü piyasası analiz çalışması kapsamında işyerlerine anketler uygulanmış, bu işyerlerinin mevcut durum analizleri, önümüzdeki yıllara ait ihtiyaç ve beklentileri tespit edilmiştir.

Bu bağlamda Kocaeli İli İşgücü Piyasası Analiz Çalışması' nın İlimizdeki İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu çalışmalarına ve ülkemizin işsizlikle mücadele ve istihdam politikası oluşturma çalışmalarına önemli katkıları olacağına inanıyorum.

Bu analiz raporunun hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Kocaeli ili İşgücü piyasası Araştırması Analiz Çalışması' nın İlimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Hüseyin AKSOY
Kocaeli Valisi

ÖNSÖZ

Ülkelerin kalkınmasının temeli olan istihdamın artırılması; işsizliğin azaltılması, işgücü piyasasının geliştirilmesi, eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır.

Kurumun asli görevlerinden olan işgücü piyasası verilerini derlemek, analiz etmek, yorumlamak ve uygulamaya koymak işlevinden hareketle Kocaeli Çalışma ve İş Kurumu olarak, yerel işgücü piyasası analizleri bölgesel farklılıkların izlenmesi, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu gibi yerel yönetim mekanizmalarına işlerlik kazandırılması, yerel düzeyde işveren ve iş arayan eşleştirmelerinin sağlanması, kısa vadede işverenler tarafından talep edilen becerilerin işsizlere kazandırılması ve uygulanan işgücü politikalarının etkilerinin izlenmesinde son derece önemli çalışmalardır.

İşgücü Piyasası Analizleri sadece mevcut beceri ihtiyaçlarını değerlendirmekle kalmaz, uzun vadeli bir bakış açısı da oluşturur. Yani gelecekteki ihtiyaçları öngörerek bu ihtiyaçlara aktif olarak yön vermeyi sağlayan istihdam ve eğitim politikalarının oluşturulmasında da kilit çalışmalardır.

Bu çerçevede, İşgücü Piyasası Analiz Raporu 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında 2 bin 906 işyerinde işverenler ile yüz yüze gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda derlenen verilere göre hazırlanmıştır.

Bu araştırma kitabının hazırlanmasında emeği geçen personelimize ve işverenlerimize teşekkür eder, yayının Kocaeli ili için yararlı olmasını dilerim.

Ulvi YILMAZ
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 2
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 2
Başvuru 2
Kayıtlı İşsiz 3
Açık İşler 5
İşe Yerleştirmeler 6
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 12
İKİNCİ BÖLÜM 14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 15
İşyeri Verileri 16
Mevcut İstihdam 26
AÇIK İŞLER 29
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 46
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 52
SONUÇ 57
EKLER 61
EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 61
EK 2: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 69
EK 3: NET İSTİHDAM ARTIŞI VE AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER 74

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016) ... 3
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016) ... 4
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016) ... 6
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) ... 7
Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016) ... 8
Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 9
Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 9
Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 10
Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 11
Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016) ... 11
Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016) ... 12
Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016) ... 12
Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı ... 16
Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları ... 24
Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 26
Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları ... 27
Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 28
Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler ... 28
Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı ... 30
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı ... 31
Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi ... 35
Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi ... 37
Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 38
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ... 39
Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları ... 40
Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı ... 40
Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi ... 42
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları ... 43
Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması ... 44
Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler ... 45
Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 46
Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı ... 48
Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı ... 49
Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri ... 51
Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri ... 53
Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ... 53
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi ... 54
Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler ... 55

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016) 2
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016) 5
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016) 7
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 17
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 18
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 22
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri 25
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 27
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 29
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 32
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 32
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 33
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 34
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 34
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 36
Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 38
Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 47
Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 47
Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 49
Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 50
Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 51
Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 56

KISALTMALAR

İPA İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR Türkiye İş Kurumu
NACE Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO Net İstihdam Değişim Oranı
TÜİK Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek amacıyla hem arz hem de talep verilerini içeren bu raporda arz tarafının verilerini İŞKUR'un idari kayıtlarında tuttuğu verilerinden hareket ederek işgücü piyasasının arz boyutu incelenmiştir. Bu veriler Kurumun sunmuş olduğu hizmetler ile yürütmüş olduğu faaliyetlere ilişkindir. Kocaeli ilinde 2016 yılında İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 55 bin 112'dir. Bu sayının yüzde 50,5'i kadınlardan, yüzde 49,5'i de erkeklerden oluşmaktadır. En fazla kayıtlı işsiz Beden İşçisi (Genel) mesleğinde bulunmaktadır. 2016 yılında Kocaeli ilinde 73 bin 665 kişilik bir açık iş alınmış olup, en fazla açık iş Beden İşçisi (Genel) mesleğinde bulunmaktadır. İşe yerleştirme rakamı ise 2016 yılında 29 bin 38 kişi olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin yüzde 26,0'sını kadınlar, yüzde 74,0'ünü ise erkekler oluşturmaktadır. En fazla işe yerleştirme yapılan meslek ise Beden İşçisi (Genel) olmuştur. Kocaeli İl Müdürlüğünce düzenlenen eğitim programları kapsamında ilk sırada İşbaşı Eğitim Programları gelmektedir. 2016 yılında 2 bin 293 program düzenlenmiş olup toplam 6 bin 226 kişi İşbaşı Eğitim Programlarına katılmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin kayıtlı olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru (Genel) ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri olmuştur.

İşgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin verileri ise Kocaeli İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 2 bin 906'dır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Kocaeli ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 219 bin 160 kişi olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 174 bin 943 çalışan erkeklerden, 44 bin 217 çalışan kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 64,4'ü, kadınların ise yüzde 53,1'i İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 75 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 145 kişidir. Kocaeli ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır.

Kocaeli ilinde açık iş oranı yüzde 1,6 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,7 olup, Kocaeli ili açık iş oranı bakımından 0,1 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 4,7 ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörüdür. Kocaeli ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 32,8'dir. Ayrıca açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 8,0 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubudur. Kocaeli ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Proses İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Metal Mamuller Montaj İşçisi, Montaj İşçisi (Havalı Tornavida), Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Otomotiv Montaj İşçisi, Paketleme İşçisi, Şoför-Yük Taşıma, Kurye ve Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanıdır. İl genelinde açık işlerin yüzde 66,6'sı için Lise ve Altı eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Kocaeli ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 50,0'si eleman temininde güçlük çekmektedir. Kocaeli ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 34,2'si söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Kocaeli ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Proses İşçisi mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Metal Mamuller Montaj İşçisi ve Gaz Altı Kaynakçısı meslekleri takip etmektedir. Kocaeli ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Kocaeli ilinde işverenlerin yüzde 16,8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke geneli yüzde 2,4 olup Kocaeli ilinde ise yüzde 2,2 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Kocaeli İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Kocaeli İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2017 yılı için Kocaeli ilinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölümde, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan işgücü göstergelerinin yanında İŞKUR verileri ile birlikte il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir.

İkinci bölümde, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Kocaeli ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının amacı işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Başvuru

Başvuru, İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaattır.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016)

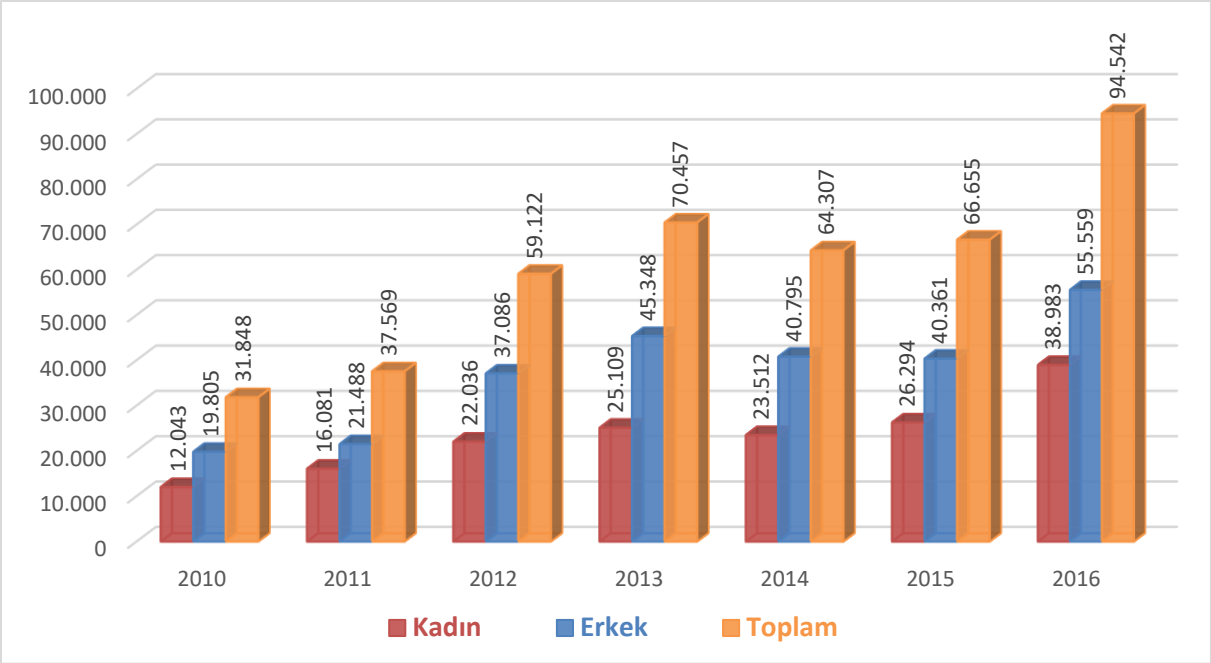

Kaynak: İŞKUR

Kocaeli ili için başvuru sayısı, 2016 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 94 bin 542 olarak gerçekleşmiştir. Bu başvuruların 55 bin 559'unu erkekler, 38 bin 983'ünü kadınlar oluşturmuştur. Toplam başvuru sayısı 2010 yılına göre 2016 yılında 62 bin 694

kişi artmıştır. Bu artışın 26 bin 940'ını kadınlar, 35 bin 754'ünü erkekler oluşturmuştur. Yıllar itibari ile başvuruların yaklaşık olarak yüzde 41'i kadınlardan, yüzde 59'u erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	6.555	14.153	20.708
Beden İşçisi (Temizlik)	2.605	1.682	4.287
Büro Memuru (Genel)	2.048	1.407	3.455
Satış Danışmanı	1.330	853	2.183
Ön Muhasebeci	1.393	355	1.748
Temizlik Görevlisi	1.293	441	1.734
Ambalajcı (El İle)	1.067	549	1.616
Sekreter	1.592	17	1.609
Şoför-Yük Taşıma	10	1.483	1.493
Garson (Servis Elemanı)	369	924	1.293

Kaynak: İŞKUR

Tablo 1'de Kocaeli ilinde mesleklere göre başvuru sayıları mevcuttur. En fazla başvurunun olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada 20 bin 708 kişinin başvurusuyla Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu rakam toplam başvuru sayısının %21,9'unu oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir. Kadınların başvurduğu mesleklere bakıldığında ise ilk ondan farklı olarak Çaycı ve Veri Giriş Kontrol İşletmeni meslekleri yer almaktadır. Erkeklerde ise İstihsal Teknisyeni, Sevkiyat Görevlisi, Forklift Operatörü ve Güvenlik Görevlisi meslekleri farklılık göstermektedir. Bu doğrultuda erkeklerin kadınlara göre daha nitelikli mesleklerde farklılaşma ortaya koyduğu söylenebilmektedir. Bu durum erkeklerin işgücüne katılımının yüksek olmasının yanında kadınların eğitim seviyesinin artması ile işgücüne katılımının artmasının bir sonucudur. Böylelikle Kurumumuza yapılan başvurulara da bu durum yansımaktadır.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Kocaeli ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016)

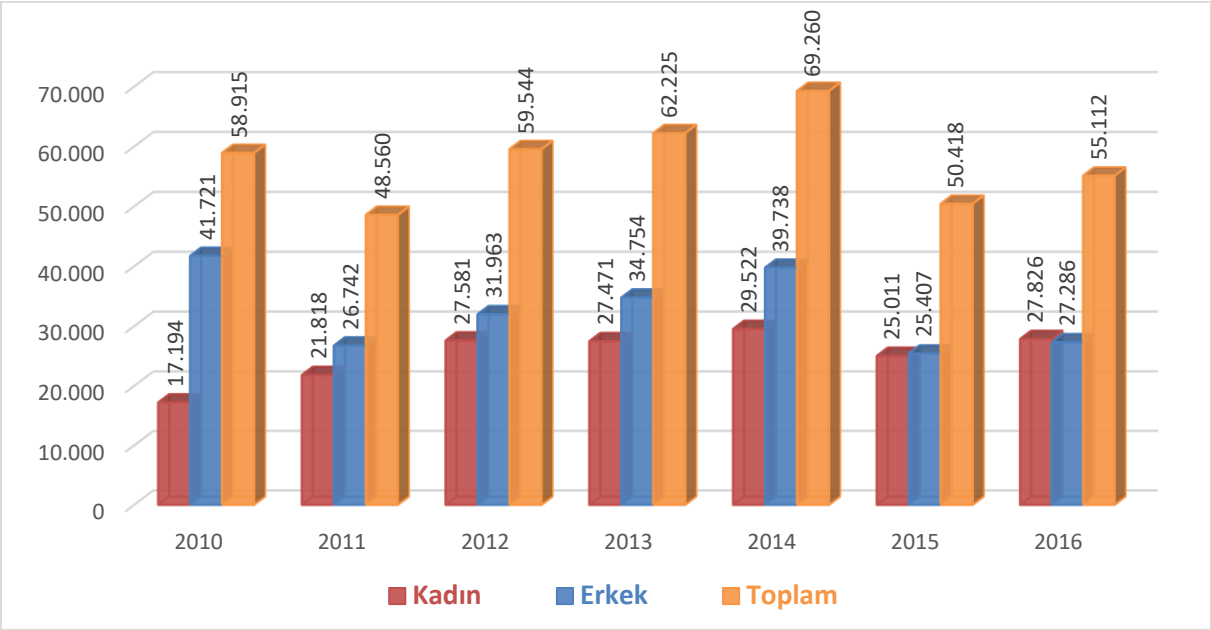

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Kocaeli ilinde İŞKUR'a kayıtlı 58 bin 915 işsizin 41 bin 721'i erkeklerden, geri kalan 17 bin 194 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2016 yılında ise toplam 55 bin 112 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında dalgalı bir seyir dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında 17 bin 194 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2016 yılında yüzde 61,8 oranında artışla 27 bin 826'ya yükselmiştir. Bu noktada yukarıda da bahsedilen SGK sorgulamalarından sonra kayıtlı işsiz sayısında kadınların erkeklere nazaran daha fazla yer alması ilk başta olumsuz gibi görünse de aslında daha fazla kadının yıllar içinde işgücü piyasasına katılması ve emeğini sunmak istemesi Kocaeli işgücü piyasası açısından önemli bir husustur.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	3.916	5.347	9.263
Büro Memuru (Genel)	1.779	862	2.641
Beden İşçisi (Temizlik)	1.653	619	2.272
Ön Muhasebeci	1.200	254	1.454
Sekreter	1.428	13	1.441
Satış Danışmanı	855	489	1.344

Temizlik Görevlisi	916	249	1.165
Çaycı	916	83	999
Ambalajcı (El İle)	646	318	964
Şoför-Yük Taşıma	2	743	745

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Kocaeli ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Kocaeli ilinde Kuruma kayıtlı 9 bin 263 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Kocaeli ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %16,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri takip etmiştir. Kocaeli ilinde herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde bir takım nicel değişikliklere sebebiyet vermiştir. Bu nedenledir ki Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde artış gözlemlenmektedir. Başvurularda olduğu gibi kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) gibi mesleklerin yanı sıra Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi gibi niteliği yüksek mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016)

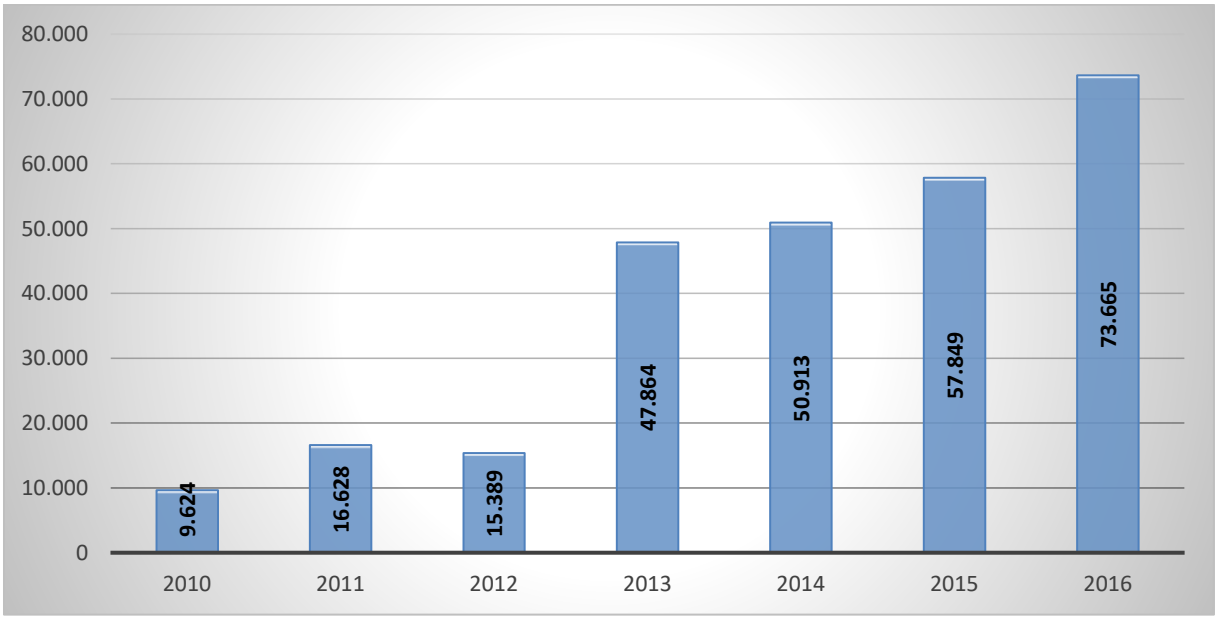

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 9 bin 624 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2016 yılına gelindiğinde 73 bin 665 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde artış eğilimi göstermiştir. Ancak 2012 yılında açık iş sayısında bir azalış görülmektedir. 2016 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 27,3 oranında artış göstermiştir.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016)

Meslekler	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	34.813
Beden İşçisi (Temizlik)	6.317
Güvenlik Görevlisi	1.719
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	1.611
Şoför-Yük Taşıma	1.355
Garson (Servis Elemanı)	1.138
İstihsal Teknisyeni	913
Satış Danışmanı	790
Forklift Operatörü	778
Sevkiyat Görevlisi	767

Kaynak: İŞKUR

Kocaeli ilinde 2016 yılında 73 bin 665 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde ve başvuru sayılarında olduğu gibi ilk sırada 34 bin 813 kişilik açık işe sahip Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının %47,3'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi(Temizlik) ve Güvenlik Görevlisi meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşgücü piyasasının arz ve talep yönlü olduğu düşünüldüğünde işgücü talebinin artması ile daha fazla bireyin işe yerleşmesi doğal bir sonuçtur. Bu nedenle işe yerleştirme sayılarının artması için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu unutulmamalıdır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016)

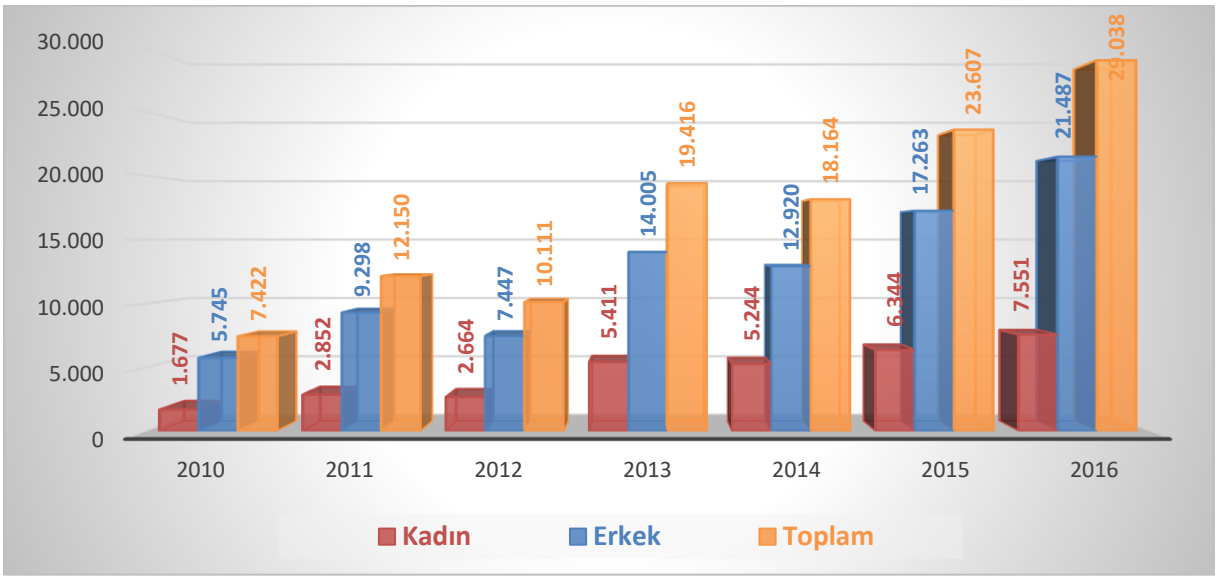

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 7 bin 422 olan Kocaeli ilinde işe yerleştirilenlerin 5 bin 745'i erkeklerden, geri kalan bin 677 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar içerisinde dalgalı bir seyir göstermiştir. 2016 yılında Kocaeli ilinde 29 bin 38 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. Yıllar itibariyle işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 20 ile 25'i kadınlardan oluşurken bu oran 2014 yılında yüzde 28,9'a yükselmiştir.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2012 ve 2014 yıllarında işe yerleştirme rakamlarında bir düşüş yaşanmıştır. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere istihdam olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	3.547	12.509	16.056
Beden İşçisi (Temizlik)	990	1.538	2.528
Şoför-Yük Taşıma	10	686	696
Garson (Servis Elemanı)	175	281	456
Güvenlik Görevlisi	43	335	378
Büro Memuru (Genel)	157	193	350
İstihsal Teknisyeni	5	343	348
Tahmil-Tahliye İşçisi (Gemi)		304	304
Satış Danışmanı	164	115	279
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	58	176	234

Kaynak: İŞKUR

Kocaeli ilinde 16 bin 56'lık işe yerleştirmeyle Beden İşçisi (Genel) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının %55,3'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) , Şoför-Yük Taşıma meslekleri takip etmektedir. Erkeklerde en çok işe yerleştirilen meslekler aynı iken kadınlarda ise sırasıyla en çok Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde işe yerleştirme yapılmıştır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)

MEK				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	151	1.755	1.688	3.443
2011	225	1.447	2.601	4.048
2012	257	2.479	2.668	5.147
2013	236	1.416	3.020	4.436
2014	138	700	886	1.586
2015	113	1.408	749	2.157
2016	75	1.110	245	1.355

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursu en fazla 2012 yılında düzenlenmiştir. Düzenlenen 257 kursa 2 bin 479 kadın kursiyer, 2 bin 668 erkek kursiyer katılarak toplam 5 bin 147 kursiyer katılım sağlamıştır. 2016 yılında ise düzenlenen 75 mesleki eğitim kursuna bin 355 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin bin 110'u kadınlardan ve 245'i erkeklerden oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırarak işsizlik probleminin çözülmesini hedefleyen programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Kursa katılan bireylerin cinsiyetleri incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne

katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2016 yılında katılan kursiyerlerin yüzde 82'si kadınlardan oluşmaktadır. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Bilgisayar İşletmeni	Temel İmalat Ve Montaj Elemanı	Bilgisayar İşletmeni
Özel Gün Ve Nikah Şekerleri Hazırlayıcısı	Bilişim Uzmanı	Temel İmalat Ve Montaj Elemanı
Saça Geçici Ve Kalıcı Şekil Verme Teknikleri Uygulayıcısı	Bilgisayar İşletmeni	Özel Gün Ve Nikah Şekerleri Hazırlayıcısı
Evde Çocuk Bakım Elemanı	Plastik Mamuller Montaj İşçisi	Saça Geçici Ve Kalıcı Şekil Verme Teknikleri Uygulayıcısı
Düz Dikiş Makineci	Servis Komisi	Düz Dikiş Makineci
Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi	Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi	Bilişim Uzmanı
Aşçı Yardımcısı	Aşçı Yardımcısı	Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi
Aşçı Yamağı (Çırağı)	Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı	Evde Çocuk Bakım Elemanı
Pastacı Yardımcısı	Ön Muhasebeci	Aşçı Yardımcısı
Föncü (Kuaför Elemanı)	Pastacı Yardımcısı	Pastacı Yardımcısı

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Bilgisayar İşletmeni, Temel İmalat Ve Montaj Elemanı ile Özel Gün Ve Nikah Şekerleri Hazırlayıcısı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Bilgisayar İşletmeni, Özel Gün Ve Nikah Şekerleri Hazırlayıcısı ile Saça Geçici Ve Kalıcı Şekil Verme Teknikleri Uygulayıcısı mesleğinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Temel İmalat Ve Montaj Elemanı, Bilişim Uzmanı ile Bilgisayar İşletmeni mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

İEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	26	19	10	29
2011	93	116	208	324
2012	146	196	426	622
2013	404	454	1.080	1.534
2014	365	288	358	646
2015	1221	1.528	1.508	3.036
2016	2293	3.037	3.189	6.226

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olunamamasının yanında yeterli iş tecrübesine sahip olunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır.

2016 yılında 2 bin 293 program düzenlenmiş olup toplam 6 bin 226 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 48,8'i kadınlardan yüzde 51,2'si erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Hemşire	Bankacılık Meslek Elemanı	Bankacılık Meslek Elemanı
Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi	Plastik Mamuller Montaj İşçisi	Hemşire
Ön Muhasebeci	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Direksiyon Deri Kılıf Dikiş İşçisi
Hasta Danışmanı	Direksiyon Deri Kılıf Dikiş İşçisi	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Emniyet Kemeri Montaj İşçisi	Plastik Mamuller Montaj İşçisi
Direksiyon Deri Kılıf Dikiş İşçisi	Muamele İşçisi (Petrol Rafinesi)	Ön Muhasebeci
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	Bisküvi İmalat İşçisi	Emniyet Kemeri Montaj İşçisi
Büro Memuru (Genel)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi (Banka)	Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi
Muhasebe Meslek Elemanı	Hemşire	Perakende Satış Elemanı (Gıda)
Metal Mamuller Montaj İşçisi	Oto Döşemecisi	Hasta Danışmanı

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Bankacılık Meslek Elemanı, Hemşire ve Direksiyon Deri Kılıf Dikiş İşçisi mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Hemşire, Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi ve Ön Muhasebeci mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Bankacılık Meslek Elemanı, Plastik Mamuller Montaj İşçisi ve Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2014-2016)

GEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2014	36	462	520	982
2015	41	478	481	959
2016	71	908	857	1.765

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2016 yılında 71 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2016 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2015 yılına göre 1,7 kat daha fazladır. Programa 908'i kadın, 857'si erkek olmak üzere toplam bin 765 kişi katılmıştır.

Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016)

TYP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	2	45	380	425
2011	29	619	641	1.260
2012	47	1.615	1.384	2.999
2013	34	1.194	635	1.829
2014	50	1.203	492	1.695
2015	66	3.232	1.962	5.194
2016	44	1.234	715	1.949

Kaynak: İŞKUR

Toplum Yararına Programlar; işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve geçici gelir desteği sağlamak gayesiyle uygulanmaktadır. Kocaeli ilinde 2012 yılında toplum yararına programlara katılanların sayısında ciddi bir artış meydana gelmiştir. 2016 yılından toplam 44 kurs açılmış olup bu programlara bin 234'ü kadın, 715'i erkek olmak üzere toplamda bin 949 kişi katılmıştır. Toplum yararına programlar en fazla MEB Bakım ve Onarım, Temizlik ve Çevre Temizliği işlerinde düzenlenmiştir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016)

Yıllar	Başvuru Sayısı	Hak Eden Sayısı	Yıllık Değişim Başvuru	Yıllık Değişim Hak Eden
2010	14.066	11.413	-31,1%	-37,8%
2011	13.365	10.923	-5,0%	-4,3%
2012	18.266	12.561	36,7%	15,0%
2013	21.354	14.211	16,9%	13,1%
2014	28.566	16.618	33,8%	16,9%
2015	36.807	19.146	28,8%	15,2%
2016	47.335	22.840	28,6%	19,3%

Kaynak: İŞKUR

Kocaeli ilinde 2016 yılında toplam 47 bin 335 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 22 bin 840'ı işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuranların sayısı 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 28,6 oranında artmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 19,3 oranında artış göstermiştir.

Tablo 12'de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır.

Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016)

Meslekler	İÖ Hakeden Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	3.440
Büro Memuru (Genel)	621
Şoför-Yük Taşıma	573
Satış Danışmanı	530
Ön Muhasebeci	510
Beden İşçisi (Temizlik)	427
Temizlik Görevlisi	366
Forklift Operatörü	354
Muhasebeci	354
Sekreter	277

Kaynak: İŞKUR

Kocaeli ili için başvuru sayısı, kayıtlı işsiz sayısı ve açık iş sayısında ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği işsizlik ödeneğini hak edenler içinde de birinci sırada yer almaktadır. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 3 bin 440 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Bu rakam toplam işsizlik ödeneğini almaya hak edenlerin %15,1'ini oluşturmaktadır. Büro Memuru (Genel) mesleğinde ise bu sayı 621 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Şoför-Yük Taşıma, Satış Danışmanı ve Ön Muhasebeci meslekleri takip etmiştir. Tablo 12'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve

gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde 90 bin 749 işyeri ziyaret edilerek yüz yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2018 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Kocaeli ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Kocaeli ilinde 2 bin 906 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 219 bin 160 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Kocaeli ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 13'de Kocaeli ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
İmalat	1.169
İnşaat	485
Toptan ve Perakende Ticaret	443
Ulaştırma ve Depolama	197
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	166
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	125
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	91
Eğitim	64
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	62
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	30
Bilgi ve İletişim	20
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	14
Gayrimenkul Faaliyetleri	14
Diğer Hizmet Faaliyetleri	13
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	7
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	3
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	3
Genel Toplam	**2.906**

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde imalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Kocaeli ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 40,2'si imalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 30,0'dur. Bu durumda Kocaeli ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 16,7'si bu sektörde bulunmaktadır. Ayrıca yüzde 17,8 olan Türkiye ortalamasına yakın bir oran olarak gerçekleşmiştir. Kocaeli ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her 2 işyerinden biri İmalat ve İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Daha sonra ise Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü

karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Kocaeli ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 20'den az olan bir Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunan banka şubesi mevcut olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

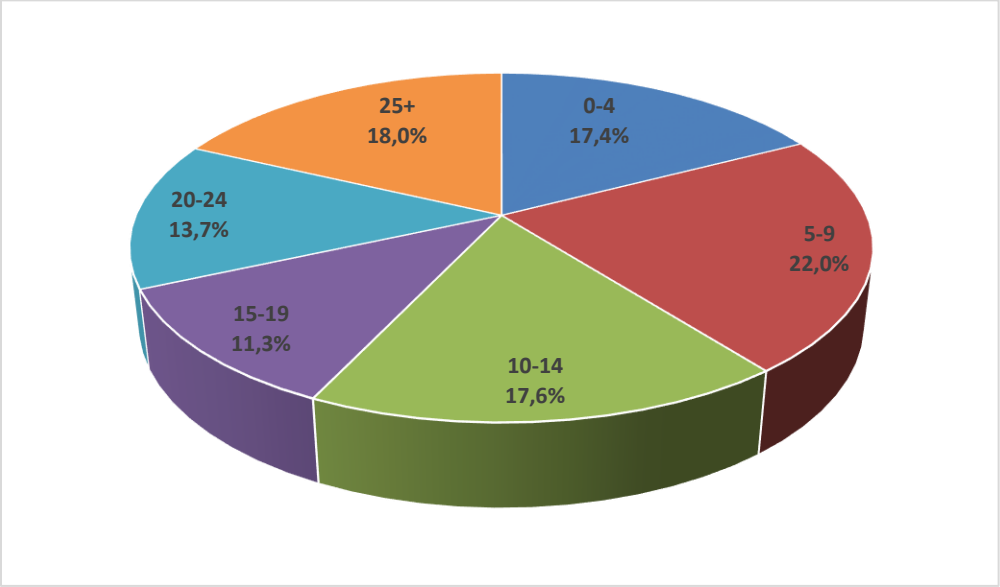

Kaynak: İPA 2017

Grafik 5'de görüldüğü üzere Kocaeli ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 22,0'si 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 10-14 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 17,6'dır. İşyerlerinin yaklaşık yarısı 0-9 yaş aralığındadır. Yaklaşık her 3 işyerinden biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

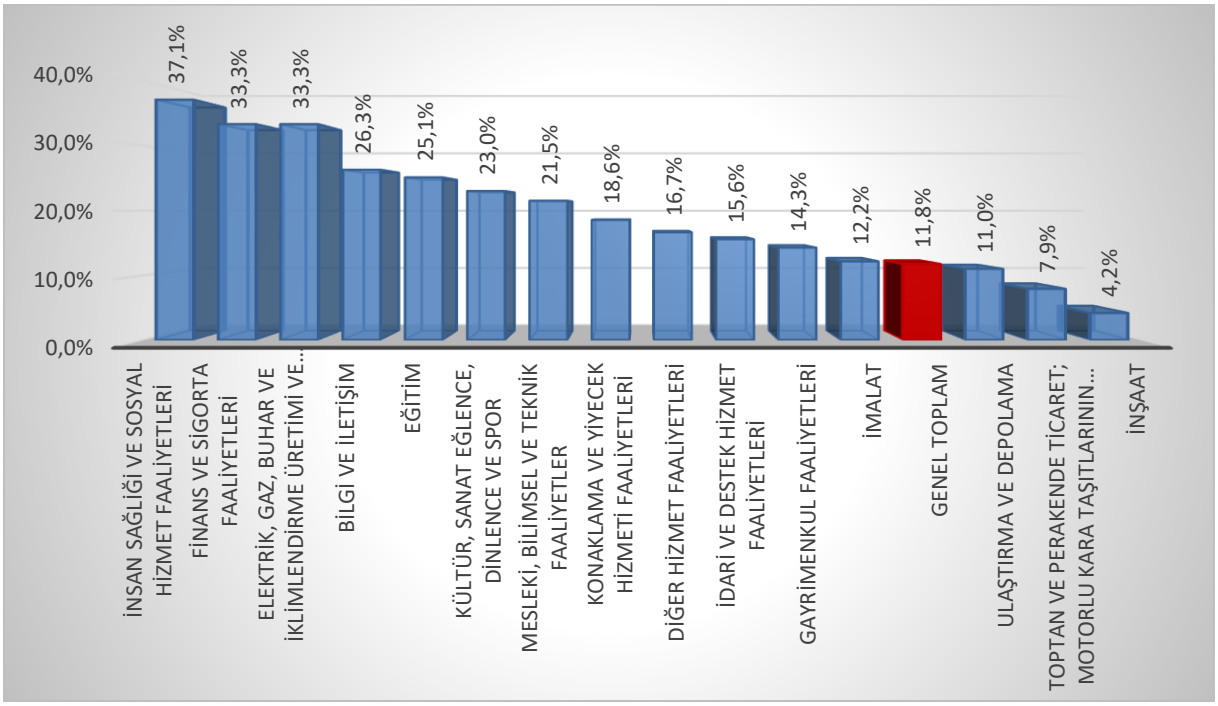

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 37,1'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Kocaeli ili genelinde bu oran yüzde 11,8 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 36 ile birinci sırada yer almıştır. Kocaeli ilinde ikinci sırada Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 33,3'ünde part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 33,3 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Grafik 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Part-Time Çalışma Yapma Durumuna Göre Kadınların Çalışma Oranı

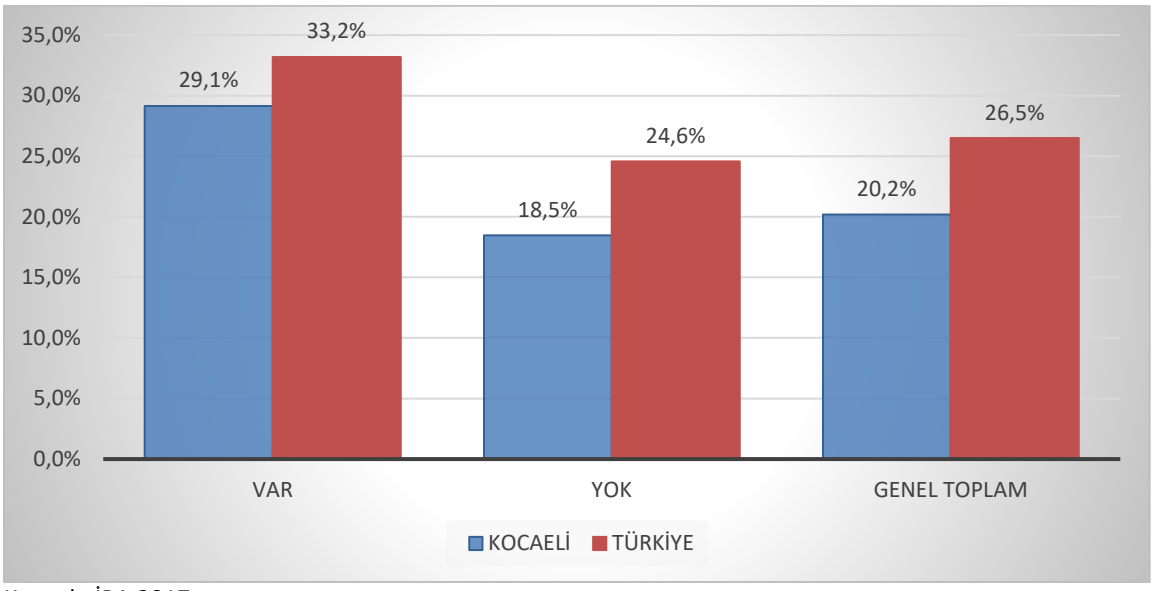

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,5'ini kadınlar oluşturmaktayken Kocaeli ilinde bu oran yüzde 20,2 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Kocaeli ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 29,1 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 18,5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33,2 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,6'da kalmıştır. Kocaeli ilinde part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile aynı bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

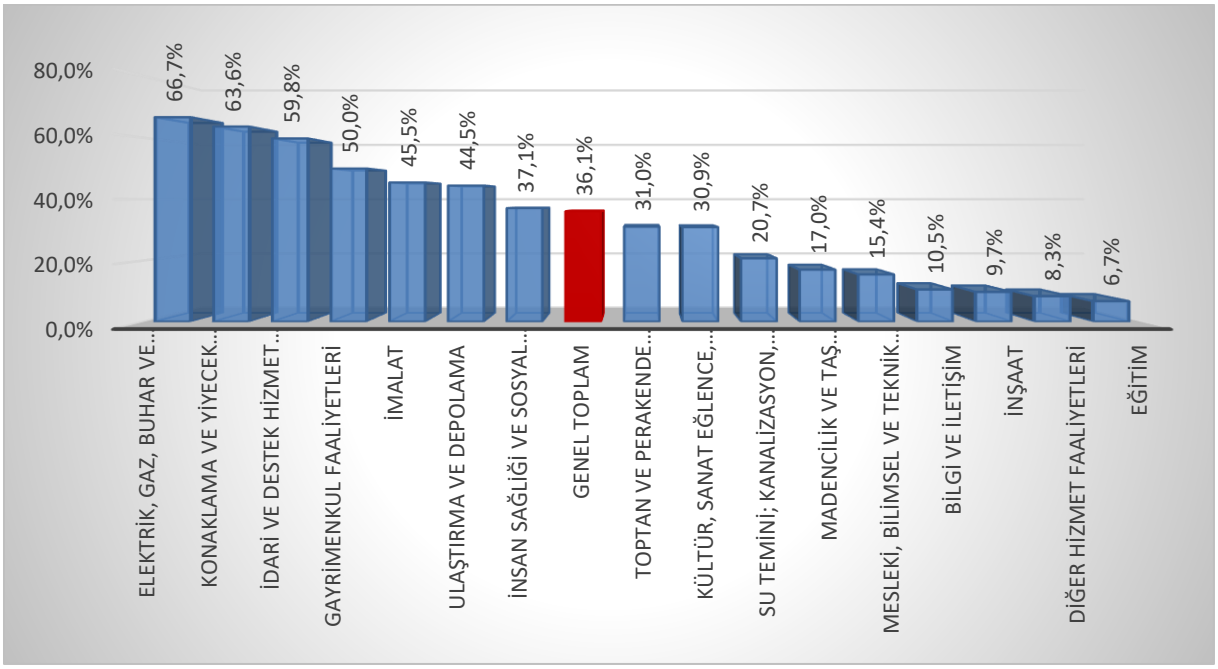

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde işyerlerinin yüzde 36,1'inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 25,7'dir. Kocaeli ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 66,7'sinde vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe işyeri sayısının diğer sektörlere göre az olması da bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır. Eğitim sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. Eğitim sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni çalışma saatlerinin düzenli olması gerektiğinde kaynaklanmaktadır. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe bu oran yüzde 8,3 olarak gerçekleşmiştir.

Kocaeli ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, İmalat, Ulaştırma ve Depolama ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Kadınların Çalışma Oranı

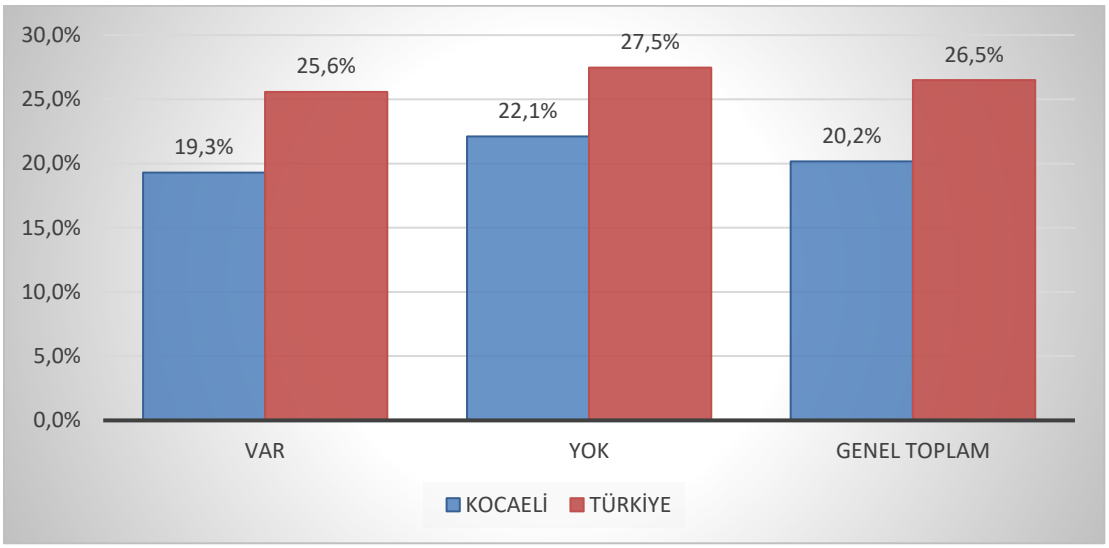

Kaynak: İPA 2017

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'de söz konusu eğilime doğru yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha azdır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 19,3'ü kadın, yüzde 80,7'si ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 22,1'e çıkmaktadır. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Kocaeli ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 20,2'sinin kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 5 çalışandan 1'i kadın 4'i erkeklerden oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,9 puan bir farkla fazladır.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

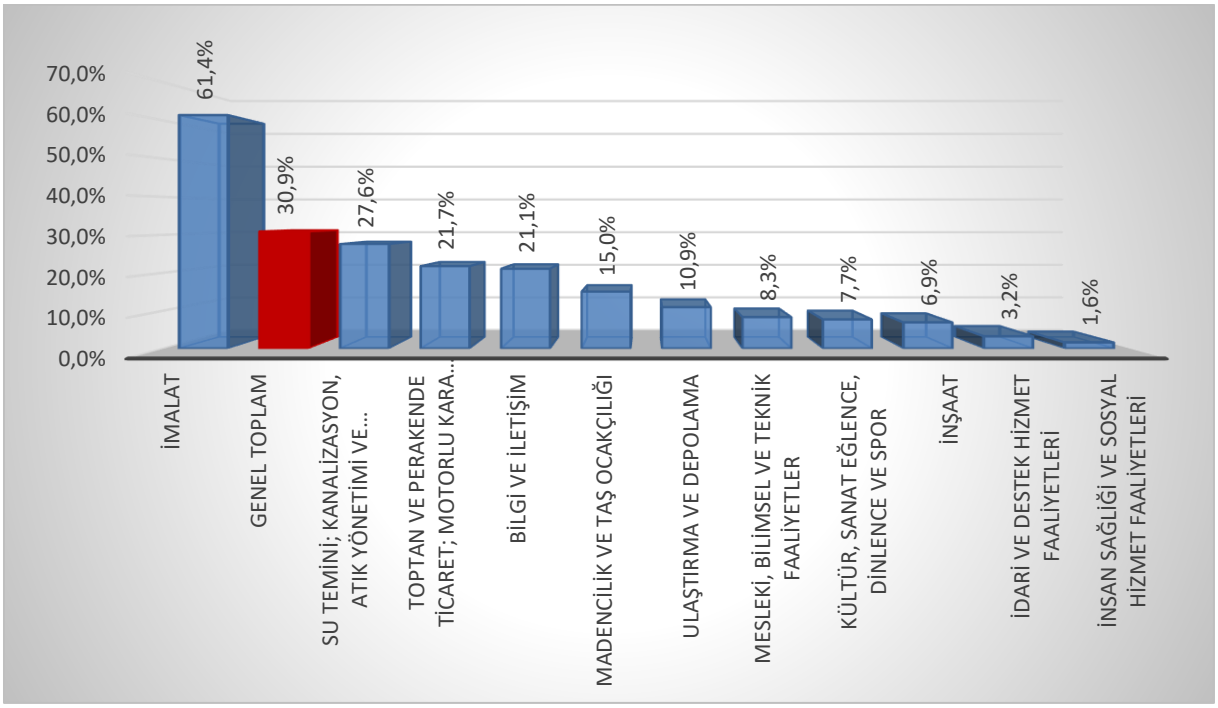

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde 17 sektörden 11 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 61,4'ü ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 27,6 ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörü bulunmaktadır. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir.

Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe söz konusu oranın yüksek çıkmasının en önemli sebebi işyeri sayısının az olmasıdır. Kocaeli ilinde yoğun olarak İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

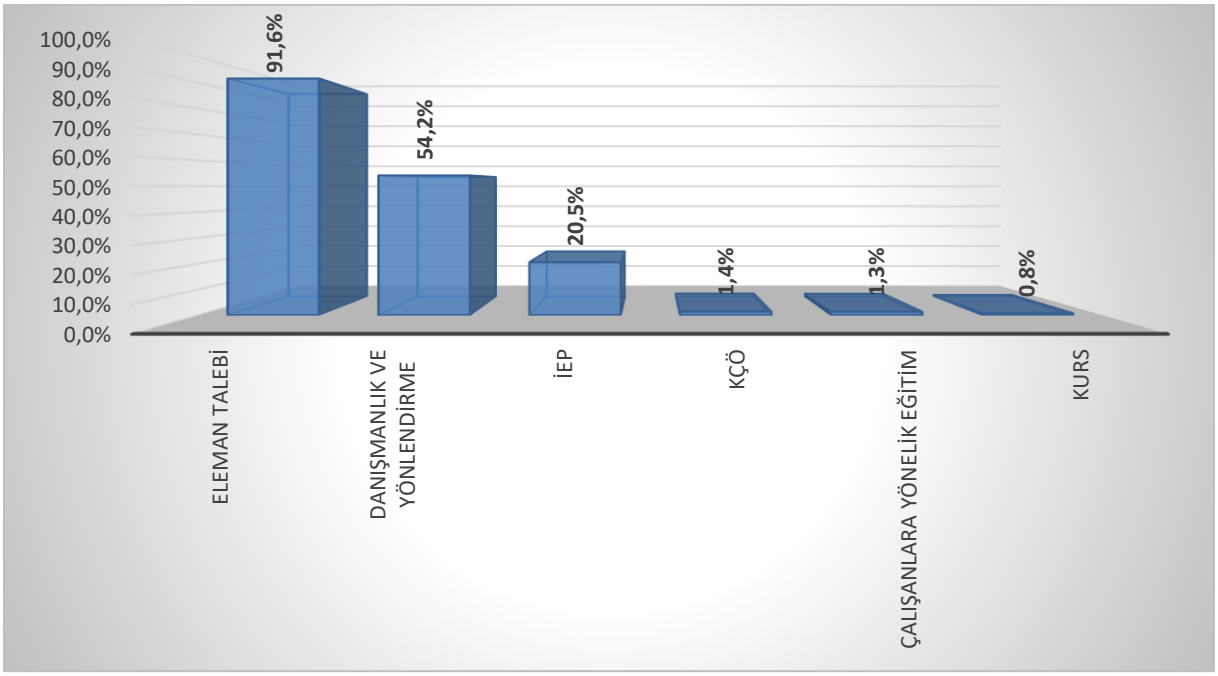

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 69,4'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 55,4 olarak gerçekleşerek, bu oran Kocaeli ili için Türkiye ortalamasının üstünde bulunmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok Eleman Talebi hizmeti almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 91,6'sı Eleman Talebi hizmetinden yararlanırken yüzde 54,2'si Danışmalık ve Yönlendirme alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

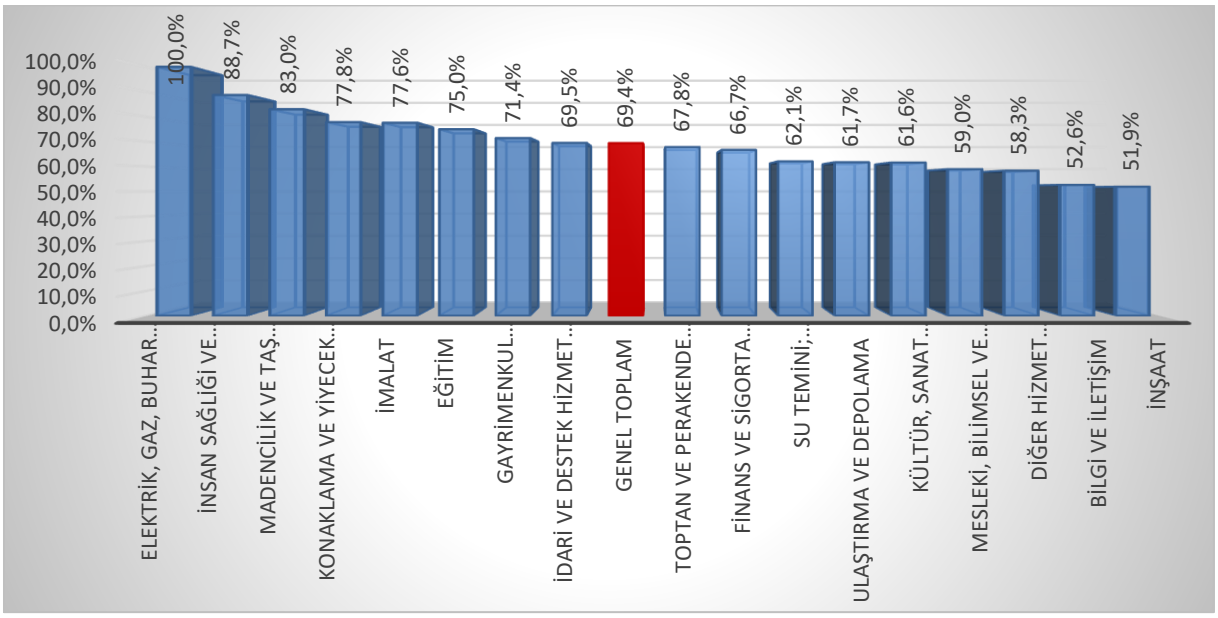

Kaynak: İPA 2017

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Kocaeli ilinde Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan İmalat sektöründe ise bu oran yüzde 77,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. İlin diğer önde gelen sektörlerinden biri olan İnşaat sektöründe ise bu oran yüzde 51,9 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
İmalat	2,2%	48,2%	94,8%	19,5%	2,3%	1,3%
Toptan ve Perakende Ticaret	0,7%	59,5%	92,1%	15,1%	0,3%	-
İnşaat	0,9%	64,6%	84,3%	13,4%	0,5%	0,5%
Ulaştırma ve Depolama	1,6%	53,4%	97,4%	11,0%	-	0,9%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-	54,2%	92,5%	20,6%	1,9%	-
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1,1%	53,5%	91,0%	30,7%	1,1%	2,3%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	-	60,0%	83,6%	69,1%	1,8%	-
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	-	53,3%	77,4%	32,7%	-	-
Eğitim	-	71,1%	82,3%	28,9%	-	-
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	-	61,1%	94,4%	38,9%	-	-
Bilgi ve İletişim	-	70,0%	80,0%	50,0%	-	-
Gayrimenkul Faaliyetleri	-	50,0%	80,0%	10,0%	10,0%	-
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	-	62,3%	75,1%	25,2%	-	-
Diğer Hizmet Faaliyetleri	-	57,1%	71,4%	28,6%	-	-
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	-	41,0%	100,0%	-	-	-
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	-	33,3%	100,0%	100,0%	-	-
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	-	100,0%	100,0%	50,0%	-	-
Genel Toplam	**1,3%**	**54,2%**	**91,6%**	**20,5%**	**1,4%**	**0,8%**

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde en çok Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe yer alan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 14'de yer almaktadır. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründeki İŞKUR

hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 100'ü hem işbaşı eğitim programından hem de Eleman Talebi hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır.

Şekil 13'de ise işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumlarına göre işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Kocaeli ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri

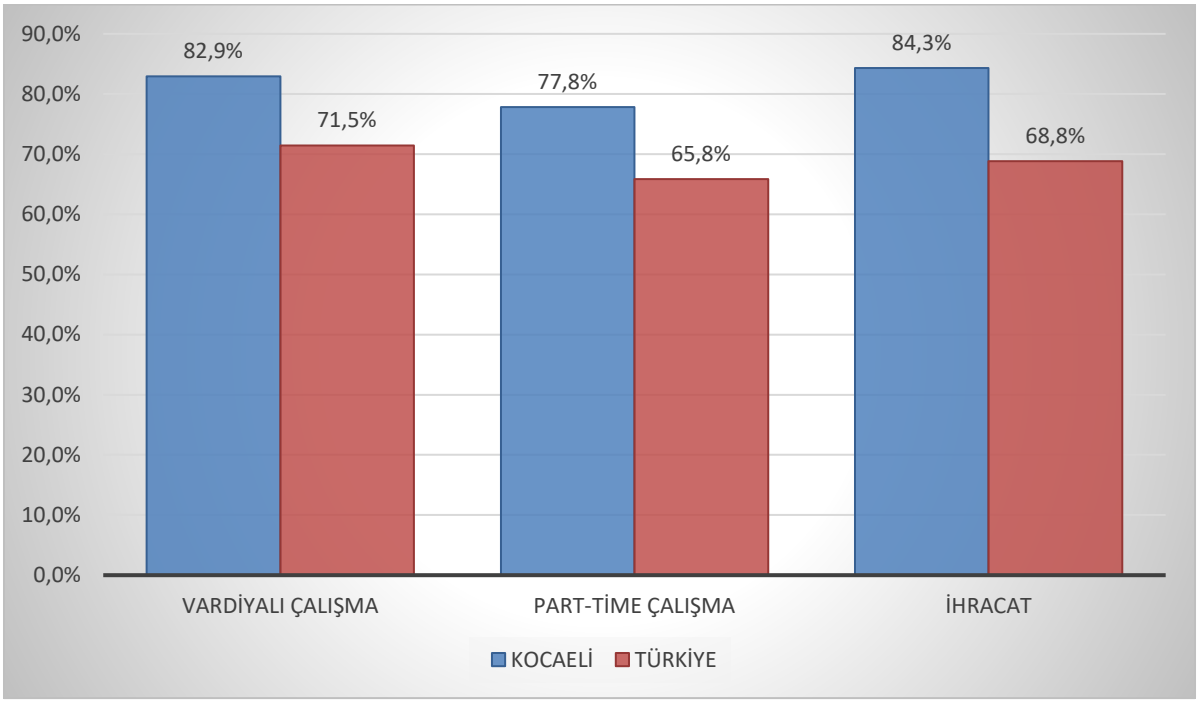

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin yüzde 71,5'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. Kocaeli ilinde ise bu oran yüzde 82,9 ile Türkiye ortalamasının üstünde gerçekleşmiştir. Kocaeli ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 36,1'i vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Kocaeli ilinde işyerlerinin yüzde 30,9'u ihracat yaparken, bu işyerlerinin yaklaşık 5'te 4'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Söz konusu oran Türkiye genelinin üstündedir.

Kocaeli ilinde part-time çalışma yapılan işyerlerinin % 77,8'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktayken, Türkiye genelinde bu oran % 65,8 düzeyindedir.

Mevcut İstihdam

Kocaeli ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Kocaeli ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 219 bin 160 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 174 bin 943 çalışan erkeklerden, 44 bin 217 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	23.490	112.744	136.235
Toptan ve Perakende Ticaret	3.789	14.405	18.194
İnşaat	1.482	13.842	15.324
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	4.924	9.951	14.875
Ulaştırma ve Depolama	1.578	11.774	13.352
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	3.047	1.972	5.019
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1.752	2.686	4.438
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	1.114	3.186	4.300
Eğitim	1.860	1.143	3.003
Bilgi ve İletişim	401	752	1.153
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	227	926	1.153
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	95	482	576
Gayrimenkul Faaliyetleri	169	335	504
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	136	299	435
Diğer Hizmet Faaliyetleri	78	192	270
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	24	234	259
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	50	21	71
Genel Toplam	**44.217**	**174.943**	**219.160**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre dağılımda ise; Kocaeli ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Kocaeli ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 64,4 oranında, kadınlarda ise yüzde 53,1 oranında İmalat sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 62,2 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

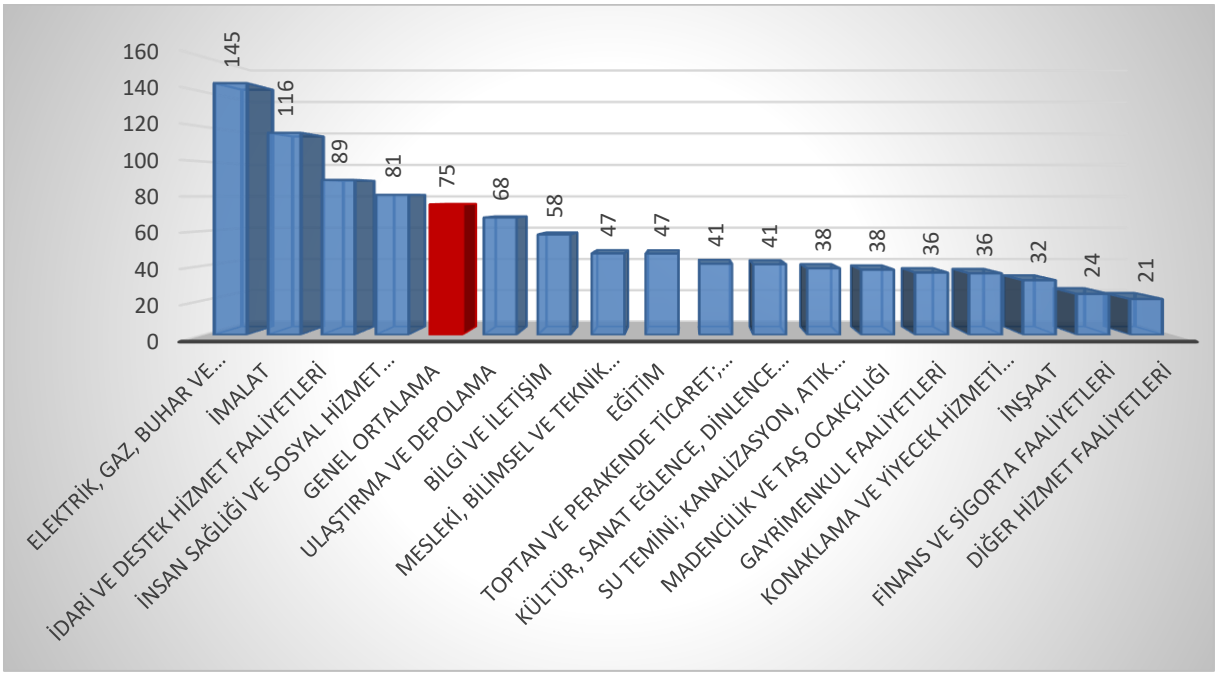

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 14'da Kocaeli ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 75 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 145; ikinci sırada bulunan İmalat sektöründe 116 kişi ve üçüncü sırada bulunan İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe 89 kişi istihdam edilmektedir. Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	9.083	53.283	62.366
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3.835	37.865	41.699
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	8.400	23.597	31.997
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	3.694	19.854	23.548
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	6.466	14.434	20.900
Profesyonel Meslek Mensupları	8.304	12.129	20.433
Hizmet ve Satış Elemanları	3.260	8.587	11.847
Yöneticiler	1.160	4.909	6.069
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	15	285	300
Genel Toplam	**44.217**	**174.943**	**219.160**

Kaynak: İPA 2017

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 28,5'i, erkek çalışanların yüzde 30.5'i ve kadın çalışanların yüzde 20,5'i bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 19,0 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Kocaeli ilinin sosyo-ekonomik yapısında ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında önemli bir ağırlıkta istihdam gerçekleşmemiştir.

Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşyeri Yaşı (Yıl)	Kadın	Erkek	Toplam
0-4	6.561	16.138	22.699
5-9	6.138	20.729	26.867
10-14	7.182	23.824	31.007
15-19	5.598	19.182	24.780
20-24	7.046	24.191	31.237
25+	11.692	70.879	82.571
Genel Toplam	**44.217**	**174.943**	**219.160**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 17'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; işyeri yaşı ile çalışan sayısı arasında doğru yönlü bir ilişkinin olmasıdır. İşyerinin yaşı büyüdükçe çalışan sayısı artmaktadır. 15-19 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların yüzde 22,6'sı kadınlardan oluşmaktayken, 25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların oranı yüzde 14,2'dir.

İşyerlerinin yarısını 20-24 ve 25+ yaş aralığında yer alan işyerleri oluşturmaktadır. Bu yüzden çalışan sayısının önemli bir bölümü söz konusu işyerlerinde bulunmaktadır.

Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Beden İşçisi (Genel)	Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)
Proses İşçisi	Beden İşçisi (Genel)	Proses İşçisi
Şoför-Yük Taşıma	Büro Memuru (Genel)	Şoför-Yük Taşıma
Metal Mamuller Montaj İşçisi	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Metal Mamuller Montaj İşçisi
Büro Memuru (Genel)	Muhasebeci	Otomotiv Montaj İşçisi
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Proses İşçisi	Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar)

Temizlik Görevlisi	Ambalajcı (El İle)	Kalite Kontrolcü
Otomotiv Montaj İşçisi	Paketleme İşçisi	Büro Memuru (Genel)
Kalite Kontrolcü	Sekreter	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı
Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar)	Kalite Kontrolcü	Sevkiyat Görevlisi

Kaynak: İPA 2017

Tablo 18'de ise Kocaeli ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk dört mesleğin erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde erkeklerden farklı olarak Temizlik Görevlisi, Muhasebeci, Ambalajcı (El İle), Paketleme İşçisi ve Sekreter bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

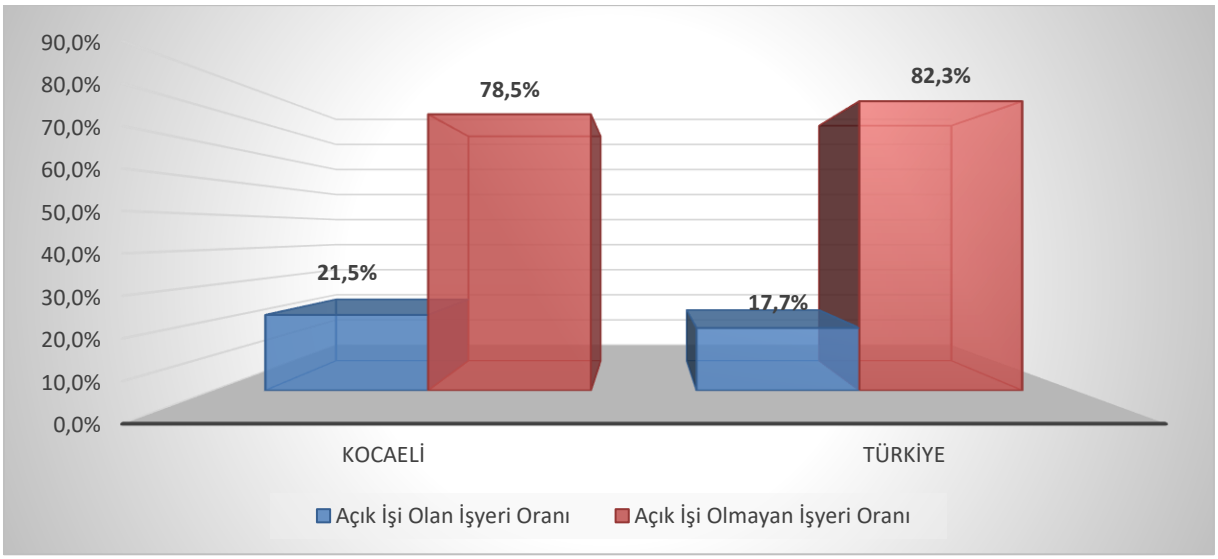

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 21,5'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir.

Kocaeli ilinde 625 işyerinden 3 bin 455 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Açık İş Sayısı
İmalat	1.787
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	655
Toptan ve Perakende Ticaret	278
Ulaştırma ve Depolama	239
İnşaat	231
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	111
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	44
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	34
Gayrimenkul Faaliyetleri	25
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	17
Eğitim	14
Bilgi ve İletişim	7
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	6
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	4
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	1
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	-
Genel Toplam	**3.455**

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 3 bin 455 kişilik açık işin yüzde 51,7'sine tekabül eden bin 787 kişilik kısmı İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret, Ulaştırma ve Depolama ile İnşaat sektörleridir.

Tablo 20'de ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Gayrimenkul Faaliyetleri	4,7%	33,3%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	4,2%	28,1%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	2,4%	26,3%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	2,2%	25,7%
Ulaştırma ve Depolama	1,8%	24,7%
Toptan ve Perakende Ticaret	1,5%	21,9%
İnşaat	1,5%	20,7%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	1,4%	17,0%
İmalat	1,3%	16,1%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	1,0%	15,4%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,8%	14,3%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0,7%	13,1%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,7%	11,6%
Bilgi ve İletişim	0,6%	10,9%
Eğitim	0,5%	10,9%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,2%	8,3%
Genel Toplam	**1,6%**	**21,5%**

Kaynak: İPA 2017

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 20'den de görüleceği üzere Kocaeli ilinde açık iş oranı yüzde 1,6 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Kocaeli ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 98 kişilik dolu kadronun yanında 2 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 4,7 ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında da Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 33,3'ünde açık iş bulunmaktadır. Gayrimenkul Faaliyetleri sektörünü yüzde 28,1 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve yüzde 26,3 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü takip etmektedir.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

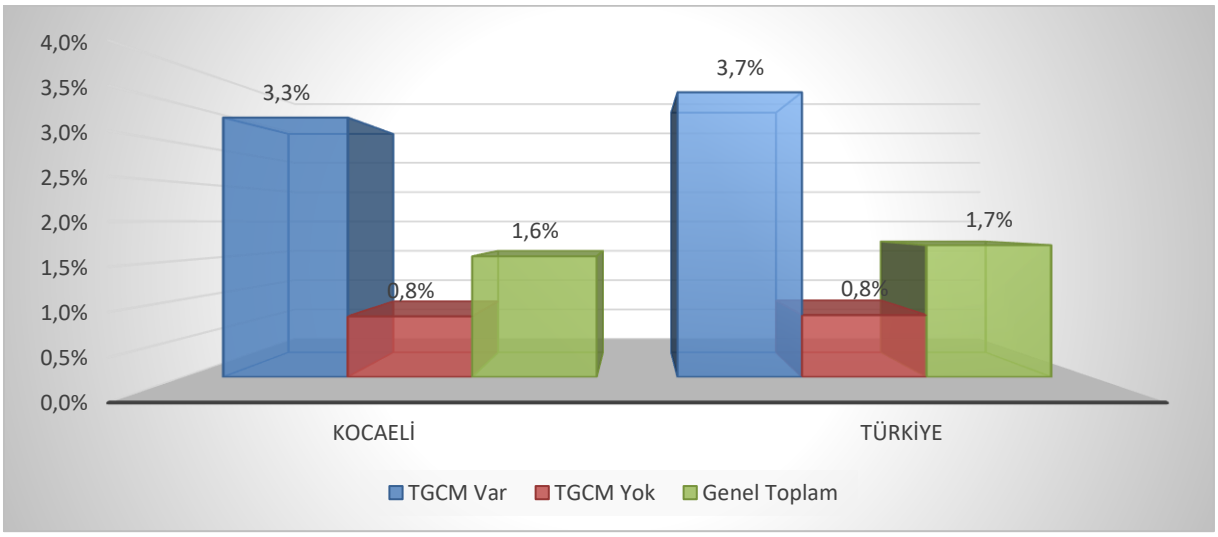

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 3,3; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0,8 olarak gerçekleşmiştir. Kocaeli ilinin bu oranları Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Temininde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

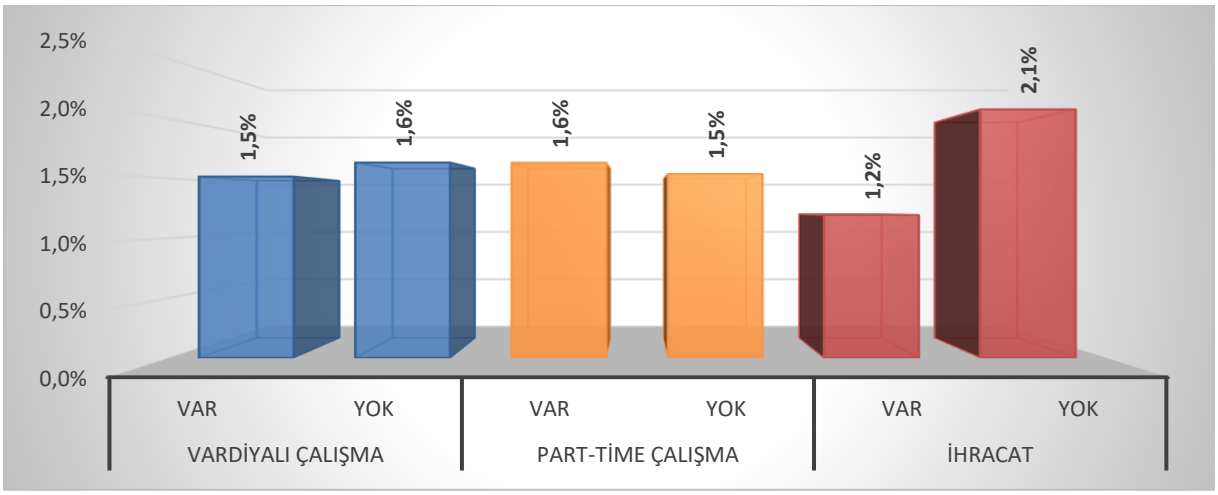

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 1,5, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,6 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 1,6, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,5'tir. İhracat

yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 1,2, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,1 olarak tespit edilmiştir. İşyerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapması açık iş oranını azaltmaktadır. Her üç durumda da açık iş oranı Kocaeli iline ait olan yüzde 1,6'lık açık iş oranından düşüktür. Özellikle işyerinin ihracat yapması açık iş oranını azaltmaktadır.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

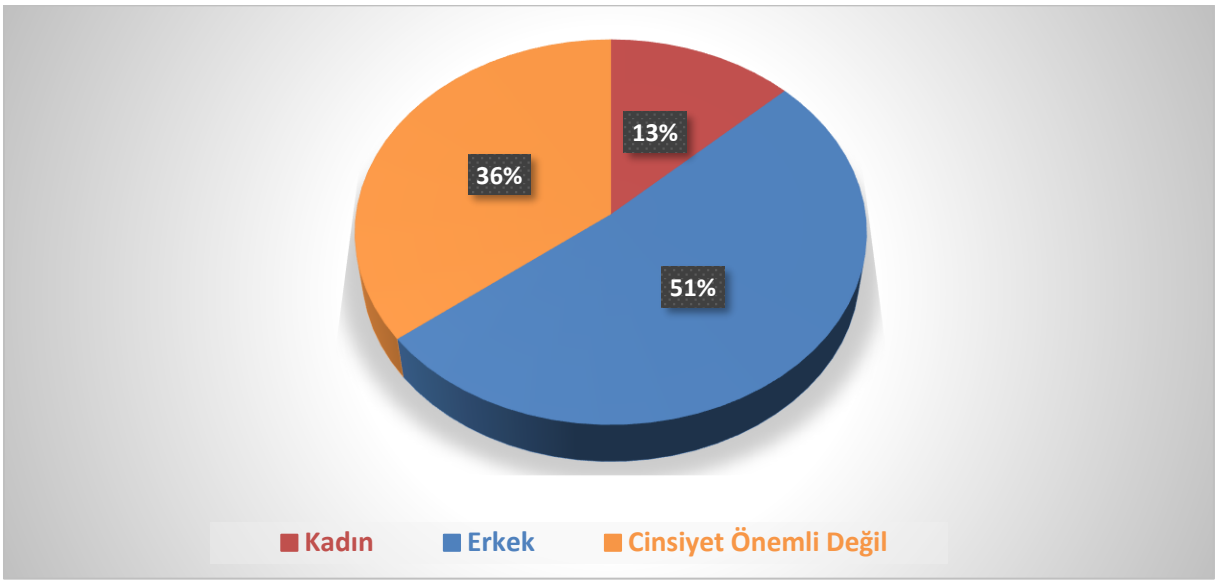

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 18'de ise Kocaeli ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 51'inde işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise oldukça düşük düzeyde kalmış ve bu oran yüzde 13 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 36 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

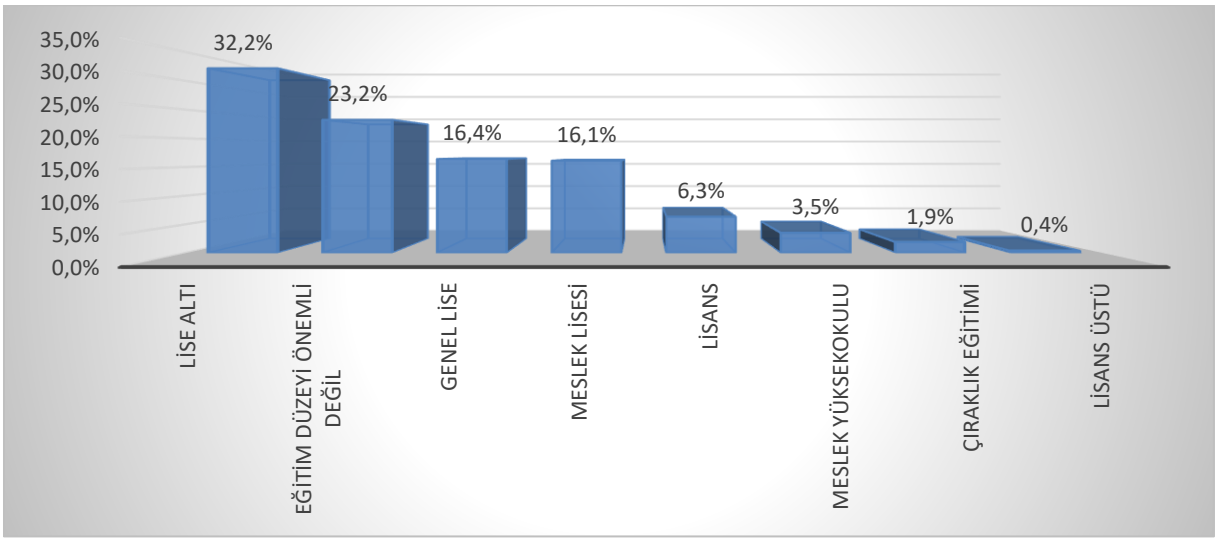

Kaynak: İPA 2017

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Kocaeli ilindeki açık işlerin yüzde 23,2'sinde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ilk sırada bulunan eğitim düzeyi ise lise altı seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,4 ile lisansüstü'dür.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

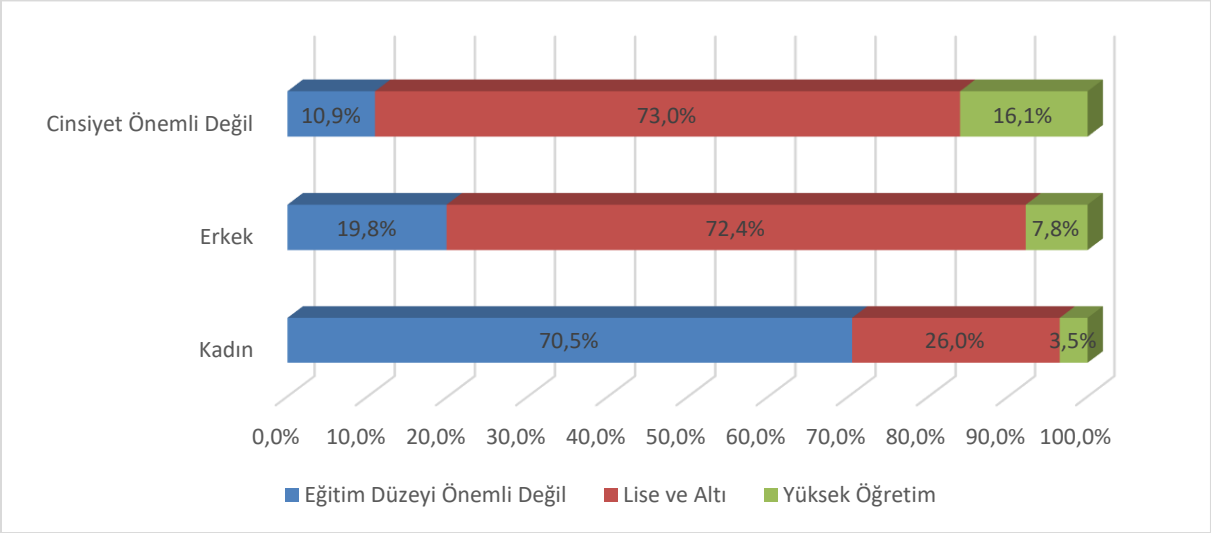

Kaynak: İPA 2017

Şekil 20'de görüleceği üzere lise ve altı seviyesi genel olarak ağırlıkta talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda Eğitim Düzeyi Önemli Değil seviyesinde işgücü talep edilmiştir. Ayrıca erkeklerde talep edilen açık işlerde Lise ve Altı seviyesi kadınlara göre daha fazladır. Grafikte öne çıkan bir diğer husus da; herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde yükseköğretim seviyesindeki işgücü talepleri, cinsiyet tercihinde bulunulan açık işlerdeki yükseköğretim tercihine göre daha fazladır. Zira bu eğilimin nedeni, eğitimli işgücünün talep edildiği sektör ve mesleklerdeki "beyaz yakalı" istihdamı ön plana çıkmasıyla işgücü talebinde cinsiyet tercihinin eğitim tercihinin yanında çok bir anlam ifade etmemesi olarak söylenebilir.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir. Tablo 21'de Kocaeli ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Eğitim Seviyesi Önemli Değil	Lise ve Altı	Yüksek Öğretim
İmalat	17,2%	69,7%	13,2%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	45,1%	53,4%	1,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	17,8%	68,1%	14,1%
Ulaştırma ve Depolama	16,3%	81,5%	2,2%
İnşaat	27,0%	64,3%	8,7%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	19,9%	77,1%	3,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	50,0%	17,5%	32,5%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	8,8%	47,1%	44,1%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	6,3%	93,8%	0,0%
Eğitim	7,7%	77,3%	14,9%
Bilgi ve İletişim	0,0%	42,9%	57,1%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0,0%	100,0%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**23,2%**	**66,6%**	**10,2%**

Kaynak: İPA 2017

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için yükseköğretim seviyesinde talep verilen sadece iki sektör bulunmaktadır. Bu sektörler, Diğer Hizmet Faaliyetleri ile Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımıdır. Tamamen lise ve altı seviyesinde açık iş verilen sektörler ise Gayrimenkul Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörleri olmuştur.

Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründeki açık işlerin yüzde 50,0 gibi bir oranında herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bulunulmamıştır. Herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen ikinci sektör ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü olmuştur. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründeki açık işlerin yüzde 45,1'inde işverenler "eğitim seviyesi önemli değil" seçeneğini tercih etmişlerdir. Bu sektördeki açık işlerin yüzde 53,4'ünde de lise ve altı seviyesi talep edilmiştir.

Açık işlerinde işverenlerin mutlaka belirli bir eğitim seviyesinde talep verdikleri sektörler ise; Diğer Hizmet Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Gayrimenkul Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörleri olmuştur.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

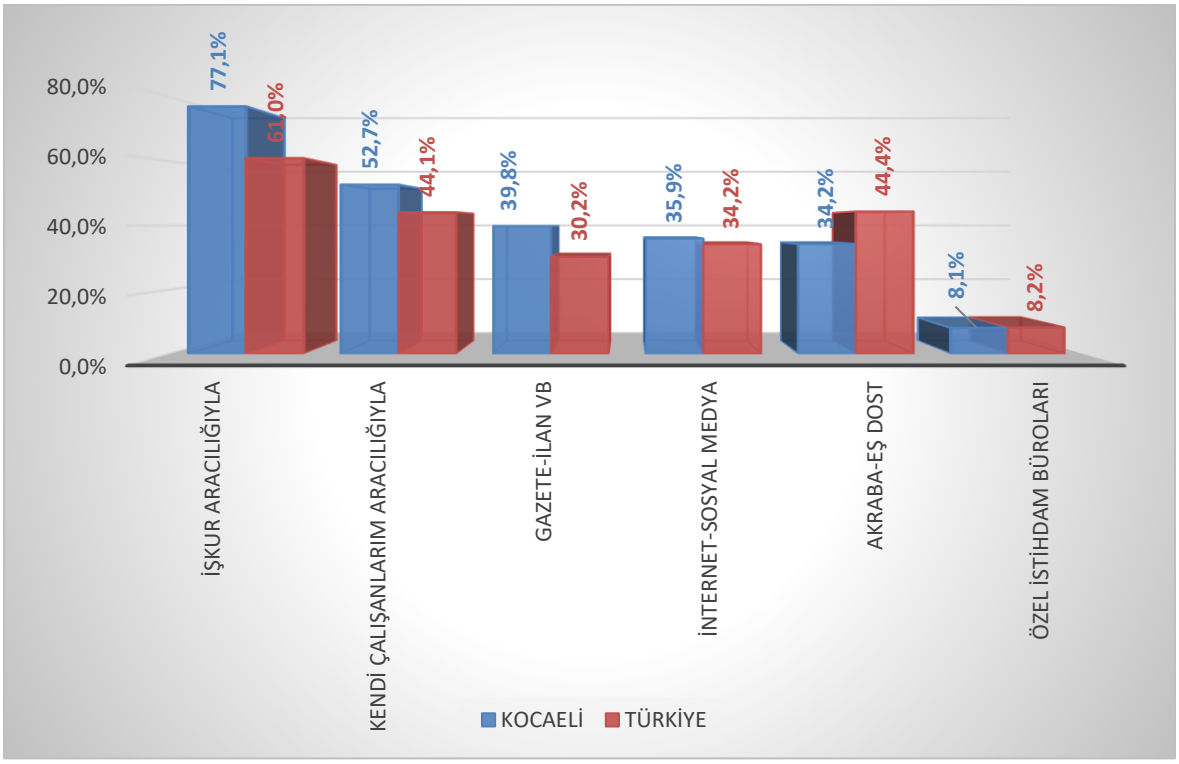

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Kocaeli ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Kocaeli ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 77,1 gibi büyük bir oranı İŞKUR vasıtası ile aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,0 olarak gerçekleşmiştir. Kocaeli ilinde işverenler daha sonra Kendi Çalışanları Aracılığıyla arama kanalını kullanmıştır.

Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi	İŞKUR aracılığıyla	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	Akraba-Eş Dost	Özel İstihdam Büroları
Eğitim Düzeyi Önemli Değil	78,5%	32,9%	56,3%	47,6%	33,4%	2,6%
Çıraklık Eğitimi	88,8%	52,3%	27,1%	0,0%	44,2%	9,4%
Lise altı	78,9%	70,1%	39,0%	17,4%	43,9%	10,0%
Genel lise	80,3%	64,6%	27,0%	28,2%	34,5%	6,2%
Meslek lisesi	81,8%	43,4%	35,0%	49,4%	25,0%	7,7%
Meslek yüksekokulu	78,5%	45,5%	24,5%	43,8%	21,2%	9,7%
Lisans	42,8%	34,6%	43,9%	75,0%	16,1%	21,5%
Lisansüstü	0,0%	45,8%	0,0%	100,0%	0,0%	23,8%
Genel Toplam	**77,1%**	**52,7%**	**39,8%**	**35,9%**	**34,2%**	**8,1%**

Kaynak: İPA 2017

Çıraklık eğitiminde talep verilen açık işlerde İnternet-Sosyal Medya, Lisansüstü eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerde İŞKUR, Gazete-İlan vb. ile Akraba-Eş Dost arama kanalı hiç kullanılmamıştır. Çıraklık eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerin yüzde 88,8'i İŞKUR aracılığı ile aranmaktadır.

Herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler için işverenler çoğunlukla İŞKUR ve Gazete-İlan vb. arama kanalını tercih ederken Özel İstihdam Büroları arama kanalı en az tercih edilmiştir.

Şekil 22'de ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

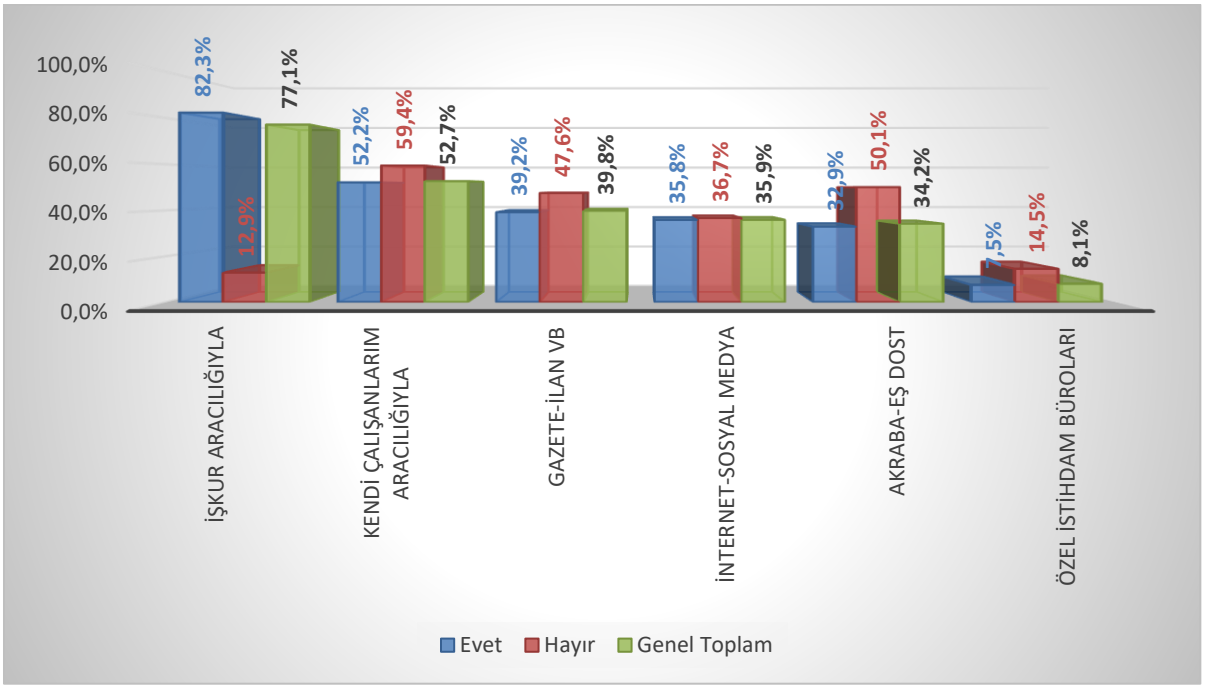

Kaynak: İPA 2017

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde ilk sırada yüzde 82,3 gibi önemli bir oranda İŞKUR ikinci sırada yüzde 52,2 ile Kendi Çalışanları Aracılığıyla kullanıldığı tespit edilmiştir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinin yüzde 59,4'nü kendi çalışanları aracılığı ile karşılamaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri açık işleri için Özel İstihdam Büroları arama kanalını yüzde 7,5 oranında kullanırken, Kurum hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinde Özel İstihdam Büroları arama kanalını yüzde 14,5 oranında kullanmıştır.

Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	1	1	1	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	2	2	2	2	2	2
Takım Çalışması	3	3	3	3	3	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	5	4	4	4	5	4	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	7	6	6	6	6	5

Bilgisayar Kullanımı	7	5	8	5	7	5	6
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	6	6	5	7	4	7	7
Proje Tabanlı Çalışma	8	8	7	8	9	8	8
Satış ve Pazarlama Becerisi	9	9	10	9	10	9	9
Yabancı Dil	10	10	9	10	8	10	10

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alan oluşturmaktadır.

Kocaeli ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi gelmektedir. İkinci sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve daha sonra Takım Çalışması, İletişim ve İfade Yeteneği, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Bilgisayar Kullanımı, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama Becerisi ve Yabancı Dil becerisi gelmektedir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

KOCAELİ	Açık İş Sayısı
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	26
Hizmet Ve Satış Elemanları	249
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	652
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1.133
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	657
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	300
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	212
Profesyonel Meslek Mensupları	183
Yöneticiler	42
GENEL TOPLAM	**3.455**

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 32,8'dir. İkinci sırada ise Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Açık iş sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 25'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Kocaeli ili için tespit edilen yüzde 1,6'lık açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 8,0 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su

Ürünleri Çalışanları meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Hizmet ve Satış Elemanları ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler gelmektedir.

Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

KOCAELİ	Açık İş Oranı
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	8,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	2,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2,0%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	1,8%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1,6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,9%
Yöneticiler	0,7%
GENEL TOPLAM	**1,6%**

Kaynak: İPA 2017

İl geneli açık iş oranının altında bulunan meslek grupları ise Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Profesyonel Meslek Mensupları ile Yöneticiler meslekleridir.

Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	-	1,5%	-	0,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	5,0%	4,8%	8,6%	6,1%
Hizmet ve Satış Elemanları	8,8%	6,1%	8,3%	7,2%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3,7%	26,8%	13,3%	19,0%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	69,2%	27,4%	27,4%	32,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	3,0%	2,9%	9,5%	5,3%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1,4%	10,2%	9,2%	8,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	8,5%	19,6%	21,6%	18,9%
Yöneticiler	0,2%	0,8%	2,1%	1,2%
GENEL TOPLAM	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 69,2 oranında Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar; yüzde 8,8 oranında Hizmet ve Satış Elemanları; yüzde 8,5 oranında Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Erkek işgücü taleplerinin ise bütün meslek grubunda olduğu görülmektedir. Örneğin; Nitelikli Tarım,

Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda açık işlerde kadın işgücü tercihinde hiç talep bulunmazken, erkek işgücü taleplerinde yüzde 1,5'i bu meslek grubunda verilmiştir.

Ayrıca yukarıdaki tabloda görülen oranlardan farklı olarak Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubu, herhangi bir cinsiyet tercihinde en fazla oranda bulunmayan bir alan olmuştur. Zira bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 27,4'ünde işverenler "cinsiyet önemli değil" seçeneğini tercih etmişlerdir.

En fazla oranda erkek işgücü tercihinde bulunulmuş olan meslek grupları ise Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grupları olmuştur.

Tablo 27'de ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Hizmet ve Satış Elemanları, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, ikinci sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmiştir.

Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları için ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe daha sonra Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerileri önemlidir.

Profesyonel Meslek Mensuplarında ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olmuştur. Daha sonra sırayla Bilgisayar kullanımı, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme ile Yabancı Dil becerisi talep edilmektedir.

Yöneticiler meslek grubunda en çok talep edilen beceri Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olmuştur. Daha sonra sırayla İletişim ve İfade Yeteneği, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) ile Bilgisayar kullanımı becerisi talep edilmektedir.

Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceri	Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	Hizmet ve Satış Elemanları	Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	Profesyonel Meslek Mensupları	Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	Yöneticiler	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	1	1	8	2	2	1	10	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	2	2	2	1	1	1	2	1	2
Takım Çalışması	5	4	3	-	7	3	4	3	8	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	3	4	-	7	5	5	4	2	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	7	7	6	-	3	6	7	5	5	5
Bilgisayar kullanımı	3	9	5	-	2	8	3	8	4	6
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	6	6	7	-	5	4	6	6	3	7
Proje Tabanlı Çalışma	8	8	8	-	6	7	9	7	6	8
Satış ve Pazarlama Becerisi	8	5	-	-	9	-	8	9	9	9
Yabancı Dil	9	-	-	-	4	9	10	-	7	10

Kaynak: İPA 2017

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	100,0%	-	16,7%	83,3%	-	100,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	11,9%	33,4%	44,3%	89,1%	12,9%	51,5%
Hizmet ve Satış Elemanları	22,3%	38,5%	23,0%	67,8%	12,6%	41,1%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	46,4%	34,0%	30,0%	72,3%	6,1%	49,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	37,4%	43,8%	45,4%	76,8%	4,4%	56,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	23,4%	43,1%	67,8%	44,9%	17,7%	32,1%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	23,1%	43,8%	32,3%	83,6%	6,0%	64,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	34,2%	40,3%	19,6%	90,2%	11,2%	53,4%
Yöneticiler	25,4%	39,8%	59,3%	43,0%	15,0%	40,2%
GENEL TOPLAM	**34,2%**	**39,8%**	**35,9%**	**77,1%**	**8,1%**	**52,7%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Nitelik Gerektirmeyen Meslekler olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 90,2'si İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Akraba-Eş Dost ile Kendi çalışanları aracılığı arama kanallarının en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Gazete-İlan vb arama kanalı yüzde 43,8 ile en yüksek oranda Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ile Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarında kullanılmıştır. İnternet-Sosyal Medya arama kanalında ise yüzde 67,8 ile en yüksek oranda Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda kullanılmıştır. Bir diğer arama kanalı olan Özel İstihdam Büroları için bu oran yüzde 17,7 ile başı çeken Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu olmuştur.

Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslek	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
Proses İşçisi	7	1	6	5	-	3	2	4
Beden İşçisi (Genel)	-	1	5	6	-	4	2	3
Metal Mamuller Montaj İşçisi	-	1	-	4	5	-	2	3
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	-	1	-	2	-	-	3	-
Otomotiv Montaj İşçisi	-	2	3	-	-	-	4	1
Paketleme İşçisi	-	2	-	-	5	4	3	1
Kurye	1	2	6	-	-	5	4	3
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	-	1	-	4	-	5	3	2
Şoför-Yük Taşıma	7	2	6	3	-	4	5	1
Montaj İşçisi (Havalı Tornavida)	-	1	-	-	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2017

Tablo 29'da Kocaeli ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Proses İşçisi mesleğinde becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik yer almaktadır. Otomotiv Montaj İşçisi mesleğinde ise talep edilen becerilerin başında Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmektedir. Kurye mesleği için ise ilk sırada Bilgisayar kullanımı becerisi talep edilmiştir. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi, ikinci sırada Takım Çalışması daha sonra Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe Becerisi talep edilmektedir.

Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

TOPLAM	KADIN	ERKEK
Proses İşçisi	Montaj İşçisi (Havalı Tornavida)	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Metal Mamuller Montaj İşçisi	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)
Metal Mamuller Montaj İşçisi	Proses İşçisi	Şoför-Yük Taşıma
Montaj İşçisi (Havalı Tornavida)	Elektrik Pano Montaj İşçisi	Proses İşçisi
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Kablo Ağı Bantlama Elemanı	Teknik Servis Şefi
Otomotiv Montaj İşçisi	Satış Danışmanı	Elektrikçi (Genel)
Paketleme İşçisi	Kalite Kontrolcü	Ambar/Depo Görevlisi
Şoför-Yük Taşıma	Ambalajcı (El İle)	Güvenlik Görevlisi
Kurye	Sekreter	Sevkiyat Görevlisi
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Temizlik Görevlisi	Kurye

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Proses İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Metal Mamuller Montaj İşçisi, Montaj İşçisi (Havalı Tornavida), Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Otomotiv Montaj İşçisi, Paketleme İşçisi, Şoför-Yük Taşıma, Kurye ve Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanıdır.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Montaj İşçisi (Havalı Tornavida), Metal Mamuller Montaj İşçisi, Proses İşçisi, Elektrik Pano Montaj İşçisi, Kablo Ağı Bantlama Elemanı, Satış Danışmanı, Kalite Kontrolcü, Ambalajcı (El İle), Sekreter ve Temizlik Görevlisidir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Şoför-Yük Taşıma, Proses İşçisi, Teknik Servis Şefi, Elektrikçi (Genel), Ambar/Depo Görevlisi, Güvenlik Görevlisi, Sevkiyat Görevlisi ve Kuryedir.

Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	4	2	2	2
Takım Çalışması	2	3	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	3	4	5	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	6	5	4	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	7	6	6	6
Bilgisayar kullanımı	5	7	7	7
Proje Tabanlı Çalışma	9	8	9	8
Satış ve Pazarlama Becerisi	8	9	10	9
Yabancı Dil	10	10	8	10

Kaynak: İPA 2017

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralamasında ilk sırada farklılık bulunmamaktadır. Kadınlarda ikinci öncelik Takım Çalışması becerisi iken, erkeklerde ikinci öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, ikinci öncelik de Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi olarak görülmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Kocaeli ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

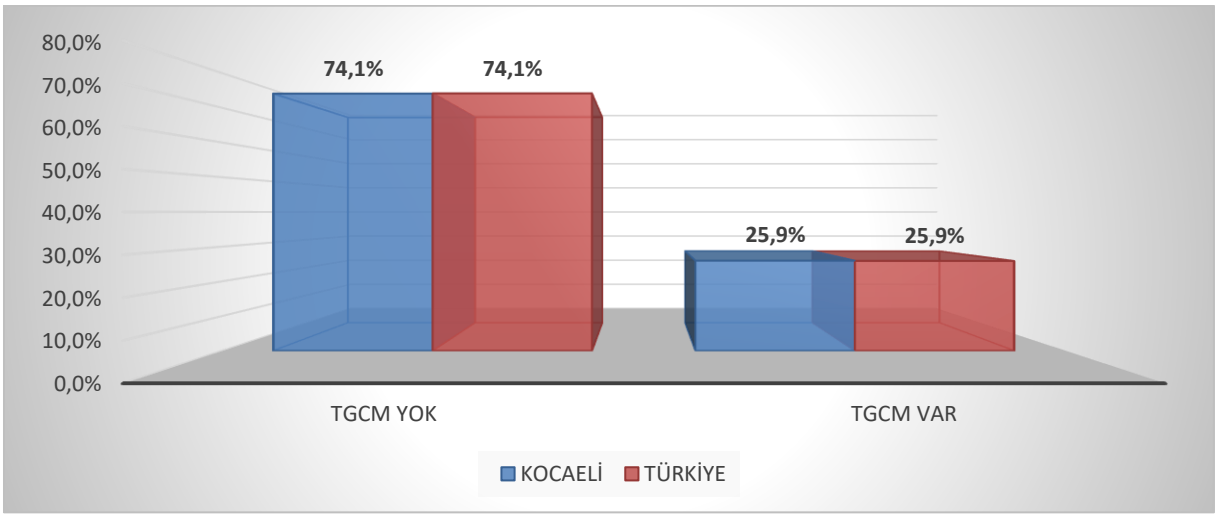

Kaynak: İPA 2017

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20+ istihdamlı 99 bin 806 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 825'inde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Diyarbakır ilinde ise 20+ istihdamlı 2 bin 906 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 753'ü temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 25,9 ile Kocaeli ilinin eleman temininde ülke geneli ile aynı oranda eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

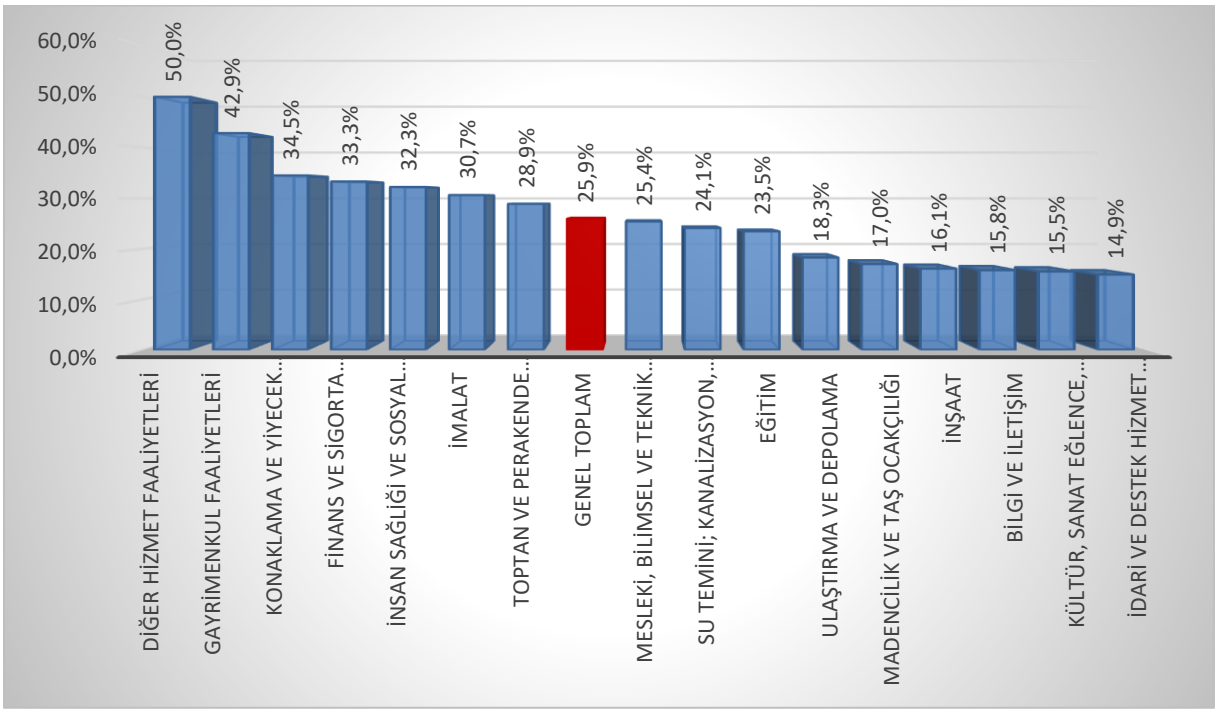

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı sektöründe bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin Diğer Hizmet Faaliyetleri ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	1.818
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	564
Toptan ve Perakende Ticaret	314
İnşaat	221
Ulaştırma ve Depolama	168
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	131
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	73
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	64
Gayrimenkul Faaliyetleri	38
Eğitim	25
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	19
Diğer Hizmet Faaliyetleri	17
Bilgi ve İletişim	6
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	4
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	3
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	3
Genel Toplam	**3.468**

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde 3 bin 468 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat, İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu üç sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Kocaeli ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 77,7'sini oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Kocaeli ilinde toplam çalışanların yüzde 77,3'ü bu sektörlerde çalışmaktadırlar.

Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

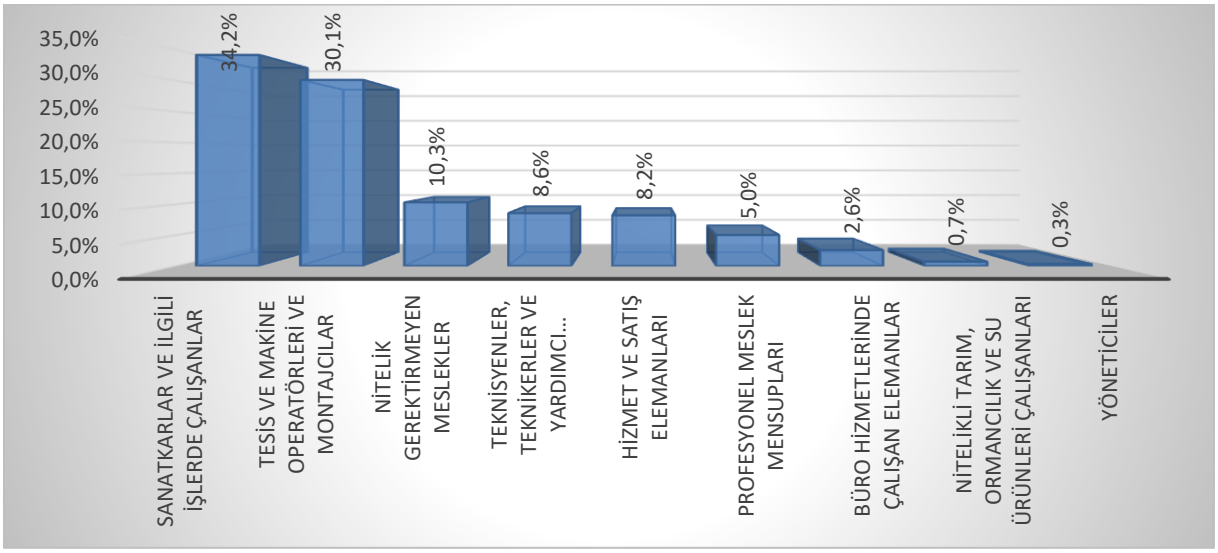

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok bin 186 kişi ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 34,2'si bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek birinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Kocaeli ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Kocaeli ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGCM	Genelleştirilmiş Eleman Sayısı	Oranı
Proses İşçisi	204	5,9%
Metal Mamuller Montaj İşçisi	148	4,3%
Gaz Altı Kaynakçısı	110	3,2%
Montaj İşçisi (Havalı Tornavida)	108	3,1%
Güvenlik Görevlisi	85	2,5%
Forklift Operatörü	67	1,9%
Boyacı-Metal	61	1,8%
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	59	1,7%
Ambalajcı (El İle)	56	1,6%
Garson (Servis Elemanı)	54	1,5%

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 204 kişi ile Proses İşçisi mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 148 kişi ile Metal Mamuller Montaj İşçisi, 110 kişi ile Gaz Altı Kaynakçısı meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Gaz Altı Kaynakçısı, Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı ve Garson (Servis Elemanı) olmak üzere toplam üç mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Kocaeli ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Proses İşçisi, Metal Mamuller Montaj İşçisi, Montaj İşçisi (Havalı Tornavida) ve Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgidir.

Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

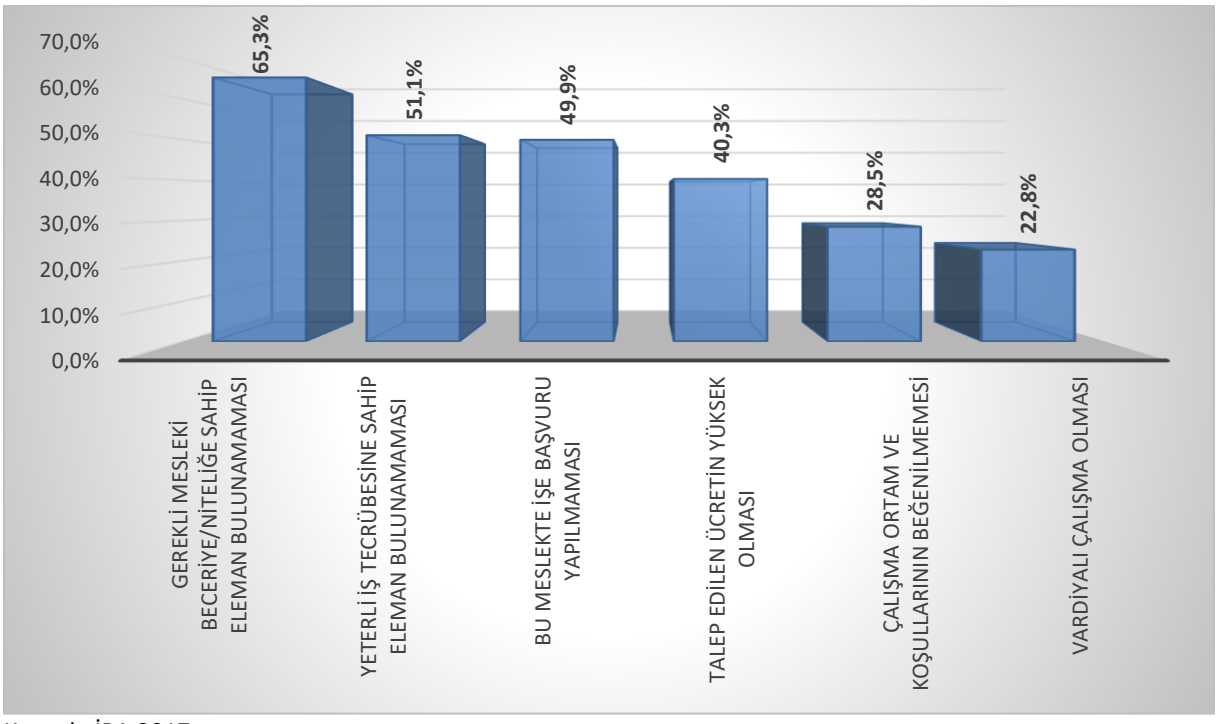

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

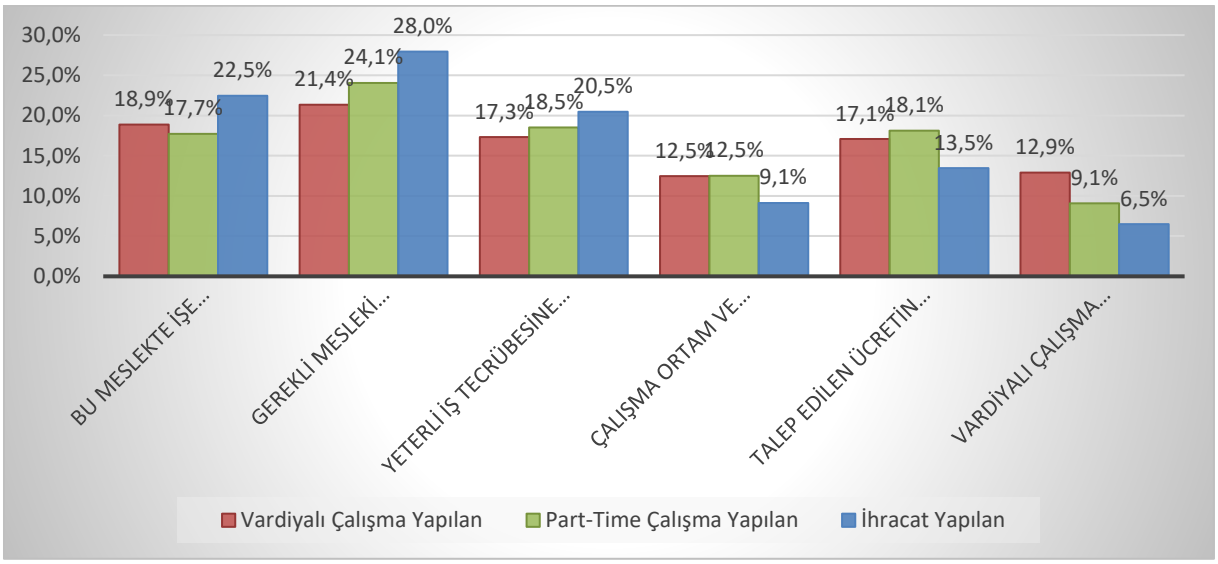

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılmıştır. Part-Time Çalışanı olan, vardiyalı çalışanı olan ve ihracat yapan firmalar en çok Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması sebebi ile eleman temininde güçlük çekmektedir. Ayrıca Kocaeli ili hatta ülke geneli işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmelerinin de aynı nedene dayanması sebebiyle, bu husus genel bir problem halini almaktadır.

Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

TGCM	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması
Proses İşçisi	81,2%	74,1%	18,2%	83,0%	14,8%	17,8%
Metal Mamuller Montaj İşçisi	82,3%	73,2%	25,4%	74,6%	18,4%	16,2%
Gaz Altı Kaynakçısı	38,1%	0,0%	82,8%	13,3%	62,0%	69,5%
Montaj İşçisi (Havalı Tornavida)	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Güvenlik Görevlisi	30,2%	54,2%	34,7%	56,5%	52,6%	3,5%
Forklift Operatörü	82,9%	21,1%	74,4%	25,6%	17,0%	65,1%

Boyacı-Metal	5,3%	0,0%	89,5%	5,1%	100,0%	86,1%
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	38,1%	20,5%	98,2%	70,7%	61,9%	45,2%
Ambalajcı (El İle)	0,0%	18,7%	100,0%	22,5%	77,5%	77,5%
Garson (Servis Elemanı)	6,2%	4,1%	69,0%	14,2%	61,4%	69,1%

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Gaz Altı Kaynakçısı, Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı ve Ambalajcı (El İle) olmak üzere toplam on meslekten üçünün temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Metal Mamuller Montaj İşçisi, Montaj İşçisi (Havalı Tornavida) ve Forklift Operatörü mesleklerinde Talep edilen ücretin yüksek olması ilk sırada yer almaktadır. Proses İşçisi ve Güvenlik Görevlisi mesleklerinde Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi ilk sırada yer almaktadır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Kocaeli ilinde 2017 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8’i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Kocaeli ilinde işverenlerin yüzde 16,8‘i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörürken Kocaeli ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 2,2 olarak öngörülmüştür.

Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	19,1%	1,9%	45,6%	33,4%
İnşaat	13,3%	2,3%	49,7%	34,6%
Toptan ve Perakende Ticaret	18,2%	2,1%	39,2%	40,6%
Ulaştırma ve Depolama	13,0%	2,6%	41,9%	42,5%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	16,9%	2,0%	51,3%	29,8%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	18,6%	3,6%	51,4%	26,5%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	13,3%	4,8%	40,9%	41,0%
Eğitim	11,6%	1,7%	35,0%	51,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	16,1%	-	35,5%	48,4%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	13,8%	3,4%	37,9%	44,8%
Bilgi ve İletişim	21,1%	5,3%	36,8%	36,8%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	-	-	30,7%	69,3%
Gayrimenkul Faaliyetleri	14,3%	-	7,1%	78,6%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	16,7%	8,3%	16,7%	58,3%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	15,0%	-	17,0%	68,0%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	-	-	33,3%	66,7%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	-	-	66,7%	33,3%
Genel Toplam	**16,8%**	**2,2%**	**44,5%**	**36,5%**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Bilgi ve İletişim, İmalat ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerinde olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise Diğer Hizmet Faaliyetleridir. Ancak bu sektörde yer alan işyeri sayısının az olması göz ardı edilmemelidir. Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde Gayrimenkul faaliyetler ile Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde yer alan işyerleri en yüksek oranda gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 66,7'sinde gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	811	5,4%
Gayrimenkul Faaliyetleri	20	4,0%
Ulaştırma ve Depolama	375	2,8%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	5	2,0%

Eğitim	57	1,9%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	64	1,5%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	69	1,4%
İmalat	1.799	1,3%
Toptan ve Perakende Ticaret	212	1,2%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	12	1,1%
Bilgi ve İletişim	12	1,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	38	0,9%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1	0,4%
İnşaat	51	0,3%
Genel Toplam	**3.525**	**1,6%**

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,2 artacağı beklenmekte olup Kocaeli' de ise bu oran, yüzde 1,6 olup ülke genelinin altında kalmıştır.

En fazla istihdam artış yüzde 5,4 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. Söz konusu sektörün çalışan sayısında da fazla olduğu göz önüne alındığında istihdam açısından ilerleme beklenen sektör olmaktadır. Aynı şey Ulaştırma ve Depolama sektöründe de mevcuttur. Ulaştırma ve Depolama sektöründe net istihdam değişim oranı yüzde 2,8'dir.

En düşük net istihdam değişim oranının Diğer Hizmet Faaliyetleri ve İnşaat sektörlerine ait olduğu görülmektedir.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	29	9,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	647	3,1%
Hizmet ve Satış Elemanları	292	2,5%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	910	2,2%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	1.000	1,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	253	1,2%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	249	1,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	140	0,4%
Yöneticiler	5	0,1%
GENEL TOPLAM	**3.525**	**1,6%**

Kaynak: İPA 2017

Bütün meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise bin kişilik artış ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 5 kişilik artış ile Yöneticiler meslek grubudur.

Çalışan sayısında sonuncu sırada yer alan Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu net istihdam değişim oranında yüzde 9,7'lik bir oran ile ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Beden İşçisi (Genel)	Destek Personeli (Yardımcı Hizmetler)
Lojistik Elemanı	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı
Metal Mamuller Montaj İşçisi	Büro Memuru (Genel)
Ambar/Depo Görevlisi	Su Ürünleri Mühendisi
Sevkiyat Görevlisi	Büro Memuru (İdari İşler)
Proses İşçisi	Isıl İşlem İşçisi
Depo Sevkiyat Sorumlusu	Diğer Mobilya İşçileri
Şoför-Yük Taşıma	Vulkanizasyon İşçisi (Sıcak İşlem)
Temel İmalat Ve Montaj Elemanı	Satış Temsilcisi / Plasiyer
Gaz Altı Kaynakçısı	Metal Döküm Kalıpçısı

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Beden İşçisi (Genel), Lojistik Elemanı, Metal Mamuller Montaj İşçisi, Ambar/Depo Görevlisi, Sevkiyat Görevlisi meslekleri olup, Destek Personeli (Yardımcı Hizmetler), Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı, Büro Memuru (Genel) mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Beden İşçisi (Genel), Lojistik Elemanı, Proses İşçisi, Şoför-Yük Taşıma ve Gaz Altı Kaynakçısı meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Kocaeli ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Büro Memuru (Genel) mesleği istihdam azalış beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır.

Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

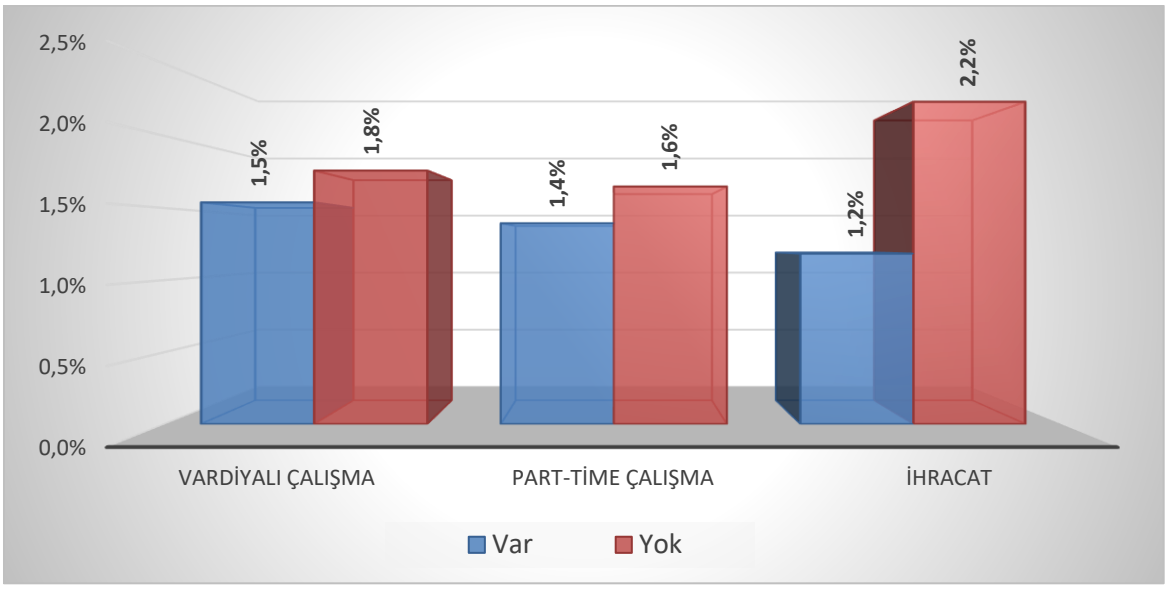

Kaynak: İPA 2017

Kocaeli iline ait net istihdam değişim oranı yüzde 1,6 iken ihracat yapan, vardiyalı ve part-time çalışma işyerinin istihdam artışını etkilememektedir. Bu üç özelliğe sahip işyerlerine ait net istihdam değişim oranları bu özelliğe sahip olmayan işyerlerinin net istihdam değişim oranlarından düşüktür. Ayrıca il geneline ait net istihdam değişim oranının da altında kalmışlardır.

SONUÇ

Kocaeli İli İşgücü Piyasası Analizi raporu, temel yaklaşım olarak işgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmayı hedef almaktadır.

Talep Araştırması, Türkiye de sanayinin başkenti olarak nitelendirilen Kocaeli ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir.

İlde İŞKUR'a kayıtlı olan işsizlerin mesleki dağılımına bakıldığında, ilk sıralarda nitelik gerektirmeyen mesleklerin yer aldığı olduğu görülmektedir.

Bu noktada karşımıza çıkan en önemli sorun bireylere nitelik kazandıracak bir temel mesleki eğitimin yetersizliğidir. Bireylerin geleceğe daha umutlu bakabilmeleri ve gerekli mesleki özgüveni kazanmaları, hem de işletmelerin profesyonel bir altyapıya kavuşmaları için mesleki eğitime daha fazla önem vermek ve eğitim için gerekli iyileştirme ve teşviklerin biran önce hayata geçirilmesi gerekmektedir. Hem okuldaki eğitimi geliştirmek, hem de yaşam içi eğitimi yaygınlaştırıp derinleştirmek gerekiyor.

İşe yerleştirme ve açık iş rakamlarındaki belirgin artışın arkasında; aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif bir şekilde rol üstlenmesi yatmaktadır.

Kocaeli ilinde kurum tarafından 2016 yılında aktif işgücü programları kapsamında 2 bin 439 program düzenlenmiş ve bu programlara toplam 9 bin 346 kişi katılmıştır.

Mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıklarını veya kişilerin çalıştıkları işlerden memnun olduklarını ifade etmektedir.

İşgücü talebi açısından bakıldığında Kocaeli ili özelinde imalat sektörünü hem işyeri sayısı, hem çalışan sayısı, hem kadın çalışan sayısı artışı anlamında ağırlıklı bir yere sahip olduğu açıkça görülmektedir. Kocaeli ilinde bir işyerine ortalama 75 çalışan düşmektedir. Bu ortalamayı Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleri geçmektedir.

Araştırma kapsamında Kocaeli ilinde çalışanların yüzde 20,2' si kadın çalışanlardır. Kadın çalışanlar İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde çalışanların yarısından fazlasını karşılamaktadır. Bu sektörler daha yüksek eğitim

seviyesi gerektiren işyerleridir. Bu tezimizi Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunun çalışanlarının yüzde 40,6' sının ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunun yüzde 30,9'unun kadın çalışan olması desteklemektedir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Kocaeli ilinde ancak daha yüksek eğitim seviyesine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Kocaeli ilindeki işyerlerinin yarıdan fazlası İŞKUR hizmetlerinden yararlandığını belirtmiştir. Türkiye genelinde bu oran yüzde 55,4'dür. İŞKUR son zamanlarda aktif piyasa içerisinde yer almakta olup, işverenlerimize özellikle eleman bulma açısından ve mevzuat danışmanlığı açısından yardımcı olmaktadır.

Kısmi çalışanı olan işyerlerinin Kocaeli deki oranı 11,8, vardiyalı işçi çalıştıran işyerlerinin oranı 36,1 ve yurt dışına satış yapan işyerlerinin oranı da 30,9'dur.

Kocaeli ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 77,8'i Kısmi çalışma uygulayan, işyerlerinin yüzde 82,9'u vardiyalı çalışma yapan ve işyerlerinin yüzde 84,3'ü de ihracat yaptıklarını belirtmişlerdir.

Kocaeli ilinde ki işyerlerinin yüzde 21,5'i açık işi olduğunu belirtmiştir. Bu oran 2016 yılında 20,6'dır. Türkiye genelinde ki işyerlerinin yüzde 17,7'si açık işi olduğunu da belirtmiştir. Açık işi veren işyerlerinin sektörler içindeki dağılımda ise işyeri sayısı ya da çalışan sayısı etkili olmadığı görülmektedir. Bu netice de Gayrimenkul Faaliyetleri (yüzde 33,3) ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri (yüzde 28,1) olduğu görülmektedir.

İşgücü piyasası analizlerinde temel göstergelerden birisi olan açık iş oranı yüksek olan sektörlerin ağırlıklı sektörlere ek olarak büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek yanlış olmayacaktır. Kocaeli ilinin açık iş oranı 2016 yılında yüzde 1,6 iken 2017 yılında da değişmeyerek bu oran 1,6 olmuştur. Açık işlerin dağılımın da söz sahibi sektörler işyeri sayısında ve çalışan sayısında olduğu gibi İmalat, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ile Toptan ve perakende ticaret sektörleridir. Sektörlerdeki açık iş oranına baktığımızda ise Gayrimenkul Faaliyetleri sektörünün yüzde 4,7, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörünün yüzde 4,2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörünün oranı ise yüzde 2,4'dür. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin kısa vadede bu sektörlerin ihtiyaçlarına göre belirlenmesi olumlu sonuçlar doğuracaktır.

Açık işlerin arama kanalı olarak öncelik olarak İŞKUR aracılığı, Kendi Çalışanları aracılığı ve Gazete-İlan vb. aracılığı tercih edilmektedir.

İşverenler açık işlerin karşılanmasında talep ettikleri eğitim durumları ise lise altı yüzde 32,2, Genel lise yüzde 16,4, Meslek Lisesi yüzde 16,1 ile Meslek Yüksek Okulu, Lisans ve Lisansüstü

eğitimliler toplamda yüzde 10,2 olarak sıralamışlardır. İşverenler ayrıca yüzde 23,2 oranın da eğitim durumu fark etmez seçeneğini uygun görmüşlerdir.

Kocaeli İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında 2017 yılı için işverenlerin yüzde 25,9'u eleman temininde farklı nedenlerden dolayı güçlük çektiğini belirmiştir. Türkiye genelinde ki işverenlerinin eleman teminin de güçlük çekme oranı da yüzde 25,9'dur.

Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü (yüzde 50,0), Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü (yüzde 42,9) ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü (yüzde 34,5), Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörü, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü, İmalat sektörü ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerindeki işyerleri eleman temininde Kocaeli ortalamasının üzerinde güçlük çektiklerini belirtmişlerdir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerinin başında ise yüzde 65,3'lük oran ile Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve yüzde 51,1'lik oran ile de Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması gelmekte iken yüzde 49,9'luk oran ile de bu meslekte işe başvuru olmamasıdır.

Araştırma sonuçlarına göre işletmelerin gelecek beklentileri olumludur. Net istihdam değişim oranı Kocaeli ili için yüzde 1,6'dır. En çok net istihdam artışı beklenen sektörlerin başında yüzde 21,1'lik bir artış beklenen Bilgi ve İletişim sektörü gelmektedir. Bu sektörü İmalat (yüzde 19,1) sektörü ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri (yüzde 18,6) sektörü takip etmektedir. Bu sektörler haricinde araştırma kapsamında ki tüm sektörlerde net istihdam artışı beklenirken Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde ne artış ne de azalış beklenmektedir.

Araştırma kapsamında Kocaeli ilindeki işyerlerinden alınan veriler neticesinde; Kocaeli ilindeki işyerlerinin yüzde 16,8'i net istihdam artışında bulunacağını, yüzde 2,2'si net istihdam azalışında bulunacağını ve yüzde 36,5'i de eleman sayısının değişmeyeceğini belirtmişlerdir. İşverenlerin yüzde 44,5'i ise geleceğe dönük bir tahminlerinin olmadığını belirtmiştir.

İşyeri özelliklerine göre net istihdam değişim oranlarını incelediğimizde; vardiyalı çalışma yapan işyerleri için yüzde 1,5, yurt dışına satış yapan işyerleri için yüzde 1,2 ve kısmi zamanlı işçi çalıştıran işyerleri içinde yüzde 1,4'dür.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, beraberinde nitelikli işgücü ihtiyacını da getirmiştir. Özellikle ihracata dayalı ekonomilerde tüketici beğenisi ve yüksek kalite gibi kavramların ön plana çıkması yüksek verimlilikte çalışacak, nitelikli işgücü kullanımın zorunlu hale getirmektedir. Bu nedenle eğitimsizlik, giderek işsizliğin önde gelen sebepleri arasında yer almaya başlamıştır.

Toplumun nitelikli insan gücü ihtiyacını karşılamak, çalışan nüfusun nitelik düzeyini yükseltmek amacıyla oluşturulmuş mesleki eğitim sisteminin koordineli olarak uygulanması, iş piyasası tarafından talep edilen nitelikte işgücü arzını sağlayacaktır.

Bu nedenle ülkemizde örgün ve yaygın olarak yürütülmekte olan mesleki eğitimin, bütünü üzerinde eşgüdümün sağlanması yoluyla yürütülmesi gerekmektedir. Özellikle halen çalışmakta olan ancak günün gereklerine uygun nitelikte donatılması gereken işgücünün de yürürlükte olan işsizlik sigortası vasıtasıyla eğitim süreci içerisinde geliştirilmesi ve istihdam kurumunun aktif olarak yürüteceği çalışmalar ile nitelikli insan gücü ihtiyacına uygun dinamik bir iş yapısı oluşturulmalıdır.

EKLER

EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2017 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.114 TL (üçbinyüzondört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhase-be müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE: .....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DIŞ KAPI NO :.....
TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....
Tarih : ..... Telefonu : .....
E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐ (4. Soruya geçebilirsiniz)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.
(Birden fazla seçenek işaretlenebilir) (Cevapladıktan sonra 5. Soruya geçebilirsiniz)

Eleman Talebi ☐
Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐
Kısa Çalışma Ödeneği ☐
İşbaşı Eğitim Programları ☐
Mesleki Eğitim Kursu ☐
Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz.

☐ İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere ihtiyaç duymadım.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum.
☐ Diğer (Belirtiniz).....

5) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

7) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

↓

(.....kişi kısmi süreli çalışmaktadır)

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

8) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

9) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

9.1) Eleman aramıyoruz. → 10.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Ozel Istihdam Büroları		
				1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2018 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

10) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	10.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

11) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	11.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	12. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	12. soruya geçiniz.

11.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

12) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekler-de temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

12.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 13.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte **yeterli** işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

13) Şu anda herhangi bir istihdam teşvikinden yararlanıyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

14) İşyerinizde Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Irak) işgücü istihdam etmek (çalışma iznine tabi olarak) ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

15) Büyükanne ödeneğinin yaygınlaştırılmasının kadınların işgücü piyasasına girişini arttıracağını düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐ Etkilemez ☐

16) Kıdem tazminatına ilişkin yeni bir düzenleme yapılmasını ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐ Fikrim Yok ☐

17) Kıdem Tazminatı uygulamasının Devlet garantisindeki bir fona devredilmesi hakkındaki düşüncenizi belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Fikrim Yok ☐

18) 2016 yılında getirilen doğuma bağlı izinlerin kadın istihdamını nasıl etkilediğini/etkileyeceğini belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Değişmeyecek ☐

19) Sendikaların işgücü piyasasına ilişkin politikalar üretimine katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

EK 2: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Meslekler	Eleman Sayısı	Meslekler	Eleman Sayısı
Proses İşçisi	204	Pişmaniye İmalat İşçisi	3
Metal Mamuller Montaj İşçisi	148	Dış Ticaret Meslek Elemanı	3
Gaz Altı Kaynakçısı	110	Ahşap Mobilya İmalatçısı	3
Montaj İşçisi (Havalı Tornavida)	108	Diş Protez Teknisyeni	3
Güvenlik Görevlisi	85	Cnc Kayar Otomat Operatörü	3
Forklift Operatörü	67	Isıl İşlem İşçisi	3
Boyacı-Metal	61	Endüstriyel Robot Programcısı	3
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	59	Makine Teknolojisi Teknisyeni	3
Ambalajcı (El İle)	56	Depo Sorumlusu	3
Garson (Servis Elemanı)	54	Satış Müdürü	3
Şoför-Yük Taşıma	53	Kalite Kontrol Sorumlusu	3
Beden İşçisi (Genel)	52	Çaycı	3
Endüstriyel Ve Yapısal Çelik Konstrüksiyon Ustası	52	Pazarlamacı	3
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	50	Diş Hekimi	3
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	43	Pres Makineleri Operatörü	3
Makineci (Dikiş)	41	Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri	3
Nc/Cnc Tezgah Operatörü	41	İlaç Üretim Operatörü	3
Elektrik Teknisyeni	40	Operasyon Yöneticisi	3
Elektrikçi (Genel)	39	Buhar Kazanı Operatörü/Kazan Ateşçisi	2
Pres Tezgahı Operatörü (Kesim)	38	Hava Kanalı Montaj Ve İmalatçısı	2
Demir Dövme Presi Operatörü	37	Bireysel Ve Ticari Klima Sistemleri Montaj Ve Servis Elemanı	2
Mekanik Bakım Onarımcısı	35	Su Yalıtımcısı	2
İş Makineleri Operatörü	35	Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	2
Satış Danışmanı	32	Mastar İşçisi (Beton Dökümü)	2
Temizlik Görevlisi	31	Teknik Servis Elemanı	2
Aşçı	31	Yapı Teknisyeni	2
Tır-Çekici Şoförü	30	Harita Teknikeri	2
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	29	Yalıtım Teknikeri	2
Vinç Operatörü	28	Muhasebe Meslek Elemanı	2
Kurye	26	Güzellik Hizmetleri Elemanı/Estetisyen	2
Paketleme İşçisi	26	Soğutucu Ev Aletleri Ve Klimalar Bakım Onarımcısı	2
Makine Bakımcı	26	Makine Teknikeri	2
İşletme Elektrik Bakımcısı	26	Kaynak Mühendisi	2
Cnc Apkant Pres Tezgahı Operatörü	25	İngilizce Öğretmeni	2
Ambar/Depo Görevlisi	24	Sistem Mühendisi(Üretim)	2
Bilgisayarlı Makine (Cnc Operatörü)	24	Serigraf Baskı Makinesi Operatörü (Seramik)	2

Endüstriyel Bakım-Onarım Elektrikçisi	24	Polistren Yalıtım Malzemesi İmal İşçisi	2
İnşaat İşçisi	23	Taşlama Tezgâh Ustası	2
Plastik Mamuller İmal İşçisi	23	Kazan Yapımcısı	2
Diğer Tahmil-Tahliye Ve İlgili Yük Taşıma İşçileri	23	Soğutma Sistemleri Teknisyeni	2
Cnc Freze Tezgahı Operatörü	22	Pvc Folyo Kaplama(Sarma) Makinesi Operatörü	2
Peyzaj Bahçıvanı	22	Pazarlama Uzmanı	2
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	20	İthalat-İhracat Sorumlusu	2
Paketleme İşçisi (Gıda)	20	Pleksi Cnc Kesim Makinesi Operatörü	2
Alüminyum Kompozit Cephe Kaplamacısı	18	Kağıt Mendil Katlama Makinası Operatörü	2
Kasap	18	Elektro-Mekanik Montajcısı	2
Elektrik Tesisatı Ve Pano Montörü Teknisyeni/Elektrik Teknisyeni	18	Proje Mühendisi	2
Sevkiyat Görevlisi	18	Ütücü	2
Endüstriyel Mekanik Teknisyeni	18	Cnc Router Operatörü	2
Teknik Ressam	17	Metal Levha İşçisi	2
Servis Komisi	17	Çelik Kaynakçısı	2
Elektrik Mühendisi	17	Mobilya Cilacısı (Püskürtme İle) (Ağaç)	2
Endüstriyel Ve Yapısal Çelik Konstrüksiyon İşçisi	16	Matbaa İşçisi	2
İstihsal Teknisyeni	16	Isıcam İmal İşçisi	2
Mobilya Ve Dekorasyon Montaj Ustası	16	Frezeci (Freze Tezgah İşçisi)	2
Depo İşçisi (Elleçleme)	15	Beton Pompa-Püskürtme Operatörü	2
Beden İşçisi (Temizlik)	15	Otomotiv Sac Ve Gövde Kaynak Ustası	2
Soğuk Demirci	15	Beton Transmikser Operatörü	2
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	15	Diğer Teknisyen Ve Teknikerler	2
Taşlama Tezgâh İşçisi	15	Kağıt İmal İşçisi	2
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	14	Toz Altı Kaynak Operatörü	2
Döner Ustası	14	Bilgi İşlem Destek Uzmanı	2
Makine Montaj İşçisi	14	Mobilya Ve Dekorasyon Teknikeri	2
Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	14	Çelikhane İşçisi	2
Alüminyum Doğramacı	14	Hadde Ayarcısı (Metal)	2
Plastik Mamuller Montaj İşçisi	13	Maden Mühendisi	2
Kalite Kontrolcü	13	Elektrik Tevzii Tablosu Operatörü-Enerji Merkezi	2
Elektrik Teknikeri	13	Akrilik Tezgah Ustası	2
Kaynak Operatörü	13	Bahçıvan	2
Makine Mühendisi	13	Pişirici (Ekmek)	2
Sıvacı	12	Satın Alma Sorumlusu	2
Dökümcü (Metal)	12	Kargo Takip Görevlisi	2
İnşaat Mühendisi	12	Otomotiv Mekanikçisi	2
Mekanik Bakım Ve Onarımcısı (Motorlu Taşıtlar Hariç)	12	Şarküteri Ürünleri Satış Elemanı	2

Bilgisayar Destekli Tasarım-İmalat Elemanı (Cad_Cam)	11	Ön Düzen Ve Balans Ayarcısı	2
Branda Pvc Kaplama İşçisi	11	Galvanizli/Galvanizsiz Tel Ürünleri Üretim İşçisi	2
Marangoz	11	Manav	2
Hemşire	11	Motor Yenileştirmeci	2
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	11	Reyon Görevlisi	2
Frezeci (Freze Tezgahı Operatörü)	10	Geri Dönüşüm İşçisi	2
Şekerleme İmal İşçisi (Makineyle)	10	Programlı Metal İşleme Tezgahı Ayarcı-Operatörü	2
İş Makineleri Bakım Ve Onarımcısı	10	Fizyoterapist	2
Elektrostatik Boya Operatörü	10	Tıbbi Görüntüleme Teknikeri/Radyoloji Teknikeri	2
Mobilya Ve Dekorasyon Teknisyeni	10	Okul Öncesi Öğretmeni	2
Şoför (Yolcu Taşıma)	10	Ebe	2
İtfaiyeci	10	Grafik Tasarımcısı	2
Çelik Yapılandırmacı	10	İş Güvenliği Uzmanı (Az Tehlikeli Sınıf-C)	2
Metal Döküm Kalıpçısı	10	Anestezi Teknikeri	2
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	9	Hidrolik Pnömatikçi	1
Metal Sac İşleme İşçisi	9	Harita Mühendisi	1
Satış Temsilcisi / Plasiyer	9	Mermer İşçisi	1
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	9	Asansör Bakım Ve Onarım İşçisi	1
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	9	Diğer Hat Çekiciler Ve Kablo Ekleyiciler	1
Mobilya Montaj Ustası	8	Gıda Mühendisi	1
Muhasebeci	8	Pasta Ustası	1
Alüminyum Kaynakçısı	8	Izgara Ustası	1
Bobin Sarma İşçisi - Elektrik	8	Yemek Dağıtım Elemanı (Kepçeci)	1
Kalıpçı-Pres	8	Kebap Ustası	1
Lastik Üretim Teknisyeni	8	Bulaşıkçı/Stevard (Şefi)	1
İnşaat Ustası	8	Manikürcü-Pedikürcü	1
Mimar	8	Soğutma Isıtma Sistemleri Bakım-Onarımcısı	1
Bulaşıkçı (Stevard)	8	Ziraat Mühendisi	1
Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri	8	Diğer Yardımcı Sağlık Personeli	1
Direksiyon Eğitmeni	7	Ziraat Teknikeri	1
Kasiyer	7	Testere Tezgahı İşçisi (Sıcak Haddehane)	1
Makine Bakım Onarım Teknisyeni/Makine Bakım Onarımcısı	7	Danışma Memuru	1
Pompacı (Petrol Rafinesi)	7	Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman)	1
Makine Nakışçısı	6	Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni	1
Sınıf Öğretmeni	6	Bilişim Teknolojileri Öğretmeni	1
Ön Muhasebeci	6	Resim-İş Öğretmeni-Ortaöğretim	1

Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	6	Coğrafya Öğretmeni-Ortaöğretim	1
Ahşap İşleme Makineleri Operatörü	6	Bilgisayar Yazılım Teknisyeni	1
Perde İmal İşçisi	6	Matbaa Ustası	1
Mobilyacı	6	Punta Kaynak Makinesi İşçisi	1
Argon Kaynakçısı (Tığ Kaynakçısı)	6	Bekçi	1
Otomotiv Elektrikçisi	6	Ocakçı (Eritici)	1
Çocuk Gelişimi Ve Eğitimi Öğretmeni	6	Yazılım Mühendisi	1
Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü	6	Yazılım Geliştiricisi	1
Betonarme Demircisi	6	Maliyet Kontrol Koordinatörü	1
İnşaat Boyacısı/Boyacı	6	Metot Mühendisi	1
Asansör Montaj Ustası	6	Metal Teknolojisi Teknisyeni	1
Pvc Doğramacı	6	Büro Memuru (Genel)	1
Aşçı Yardımcısı	5	Büro Memuru (Stok Kayıt)	1
İşletme Elektrik Bakım Ustası	5	Mali Müşavir	1
Soğutma Sistemi Operatörü	5	Plastik Kalıp Makinesi Operatörü (Presle)	1
Şekerleme İmal İşçisi (Elle)	5	Mekatronik Teknisyeni	1
Cnc Punch Makinesi Operatörü	5	Makine Bakım Ustası	1
Mobilya Döşeme İşçisi	5	Çapakçı	1
Galvanizci (Daldırma İle)	5	Ahşap Boyama Ve Vernikleme Elemanı	1
Sac Metal Kalıpçısı	5	Camcı	1
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	5	Ağaç Palet İmalatçısı	1
Makine Montajcısı	5	Plastik Teknikeri	1
Alüminyum İmalat İşçisi	5	Endüstri Mühendisi	1
Betonarmeci	5	Otomotiv Boya İşçisi	1
Boya Üretim Operatörü	5	Kumlama Makinesi Operatörü	1
Boyacı (Daldırma İle)	5	Torna Tezgahı Ayarcı-Operatörü (Metal İşçiliği)	1
Jelkot Ustası	5	Boru Kaynakçısı	1
Makine Montaj Ve Bakım Onarımcısı	5	Ürün Dolum Makinesi Operatörü (Kozmetik)	1
Metal Kesme Operatörü	5	Börek Ustası	1
Hurda Toplayıcısı/Geri Dönüştürülebilir Atık Toplayıcısı	5	Tornacı (Torna Tezgahı İşçisi)	1
Akümülatör(Akü) İşçisi	5	Diğer Metal İşlemcileri	1
Oto Fren Bakım-Onarımcısı	5	Elektronik Teknolojisi Teknikeri/Endüstriyel Elektronik Teknikeri	1
Sekreter	5	Diğer Cam Kalıpçıları, Kesicileri, Tıraşçıları Ve Perdahçıları	1
Makine Teknisyeni-Otomotiv	5	Diğer Polisajcılar Ve Alet Bileyicileri (Elle)	1
Hekim-Pratisyen	5	Pişmaniye İmalat Ustası	1
Reklam Tabelacı	4	Laminasyon Makinesi Operatörü	1
Terzi	4	Elektronik Teknisyeni	1

Kamyon Şoförü	4	Tasarım Uygulama Teknisyeni	1
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	4	Teneke Kutu İmal İşçisi	1
Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Teknisyeni	4	Endüstri Ürünleri Tasarımcısı	1
İşyeri Hekimi	4	Lojistik Meslek Elemanı	1
Genel Alan Temizleme Görevlisi/Meydancı	4	Makine Resim Konstrüksiyon Teknikeri	1
Endüstriyel Kalıpçı/Kalıp Tasarımcısı Ve İmalatçısı	4	Muhasebe Uzmanı	1
Eksantrik Pres Tezgahı Operatörü	4	Servis Şoförü (Okul)	1
Hamurkar	4	Büro Memuru (İdari İşler)	1
Soğutmacı Ve Havalandırmacı (İklimlendirme)	4	Büro Yönetimi Ve Sekreterlik/Büro Yönetimi Ve Yönetici Asistanı	1
Endüstriyel Tasarım Mühendisi	4	Satış Destek Personeli	1
Paletleme Makinesi (Paletdizer) Operatörü	4	Araç Kabul Görevlisi	1
Pide Ustası	4	Plastik Kırma Makine Operatörü	1
Kimya Mühendisi	4	Metal Sac İşleme Ustası	1
Hidrolik Apkant Pres Operatörü	4	Üretim Planlama Memuru	1
Cnc Lazerle Kesme Operatörü	4	Oto Yedek Parça Satış Elemanı	1
Elektronik Mühendisi (Genel)	4	Freze Tezgahı Ayarcı-Operatörü (Metal İşçiliği)	1
Cnc Plazma Kesim Operatörü	4	Oto Yıkama Elemanı	1
Atık Toplayıcısı	4	Diğer Balıkçılar	1
Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	4	Satış Elemanı (Perakende)	1
Ekmek Ustası	4	Otomotiv Kaporta İşçisi	1
Müşteri Temsilcisi	4	Gezer Köprü Vinç Operatörü	1
Mağaza Müdürü	4	Diğer Boyacılar (İnşaat Ve Bakım Hariç)	1
Otomotiv Kaporta Ustası	4	Hidrolik-Pnömatik Teknisyeni	1
Lpg Dolum Ve Boşaltım İşçisi	4	Yönetici (Perakende Ticaret)	1
Asansör Montaj İşçisi	3	Vitrin Kuyumcusu (Satış Elemanı)	1
Bagaj Taşıyıcısı (Bellboy)	3	Otomotiv Servis Danışmanı	1
Sıhhi Tesisatçı	3	Araç Filo Sorumlusu	1
Peyzaj Mimarı	3	Fırın İşçisi (Cam İmali)	1
Elektrikli Ev Aletleri Teknik Servis Teknisyeni	3	Arge Elemanı	1
Metalurji Ve Malzeme Mühendisi	3	Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü	1
İnşaat Teknolojisi Teknikeri	3	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	1
Lojistik Elemanı	3	Radyoloji Uzmanı	1
Bilgisayar Mühendisi	3	İzabeci	1
Tesviyeci	3	Diş Hekimi Yardımcısı	1
Kağıt Peçete Katlama Makinası Operatörü	3	Satın Alma Uzmanı	1
Çelik Gemi Yapımı / Gemi İnşa Teknisyeni	3	Haddeci-Demir Dışı Metaller	1
Brode Makinesi Operatörü/Brodeci	3	Telefon Santral Operatörü	1

Grafiker	3	Diğer Uzman Tıp Doktorları	1
Endüstriyel Kalıp Teknisyeni	3	Isıtma Ve Havalandırma Cihazı Operatörü	1
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	3	Genel Toplam	3.468

EK 3: NET İSTİHDAM ARTIŞI VE AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER

Meslekler	Net İstihdam Değişimi	Meslekler	Net İstihdam Değişimi
Beden İşçisi (Genel)	227	Satın Alma Uzmanı	4
Lojistik Elemanı	185	Otomotiv Kaporta Ustası	4
Metal Mamuller Montaj İşçisi	174	Boyacı-Metal	4
Ambar/Depo Görevlisi	166	Çevre Mühendisi	4
Sevkiyat Görevlisi	158	Plastik Mamuller Montaj İşçisi	3
Proses İşçisi	157	Mimar	3
Depo Sevkiyat Sorumlusu	113	Bulaşıkçı (Stevard)	3
Şoför-Yük Taşıma	101	Pizza Ustası	3
Temel İmalat Ve Montaj Elemanı	90	Kimya Teknikeri	3
Gaz Altı Kaynakçısı	81	Çevre Sağlığı Teknikeri / Çevre Teknikeri	3
Forklift Operatörü	78	Ön Muhasebeci	3
Şoför (Yolcu Taşıma)	71	İnsan Kaynakları Yönetimi Meslek Elemanı	3
Kurye	65	Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	3
Elektrik Teknisyeni	62	Öğretim Metotları Danışmanı	3
Garson (Servis Elemanı)	53	İşyeri Hekimi	3
Kalite Kontrolcü	53	Bekçi	3
Makineci (Dikiş)	52	Bilgisayar Mühendisi	3
Programlı Metal İşleme Tezgahı Ayarcı-Operatörü	50	Çocuk Gelişimi Ve Eğitimi Öğretmeni	3
Güvenlik Görevlisi	49	Pazarlama Uzmanı	3
Ambalajcı (El İle)	45	Cnc Punch Makinesi Operatörü	3
Elektrikçi (Genel)	44	Tesviyeci	3
Montaj İşçisi (Havalı Tornavida)	43	Alüminyum İmalat İşçisi	3
İstihsal Teknisyeni	43	Metal Levha İşçisi	3
Depo İşçisi (Elleçleme)	40	Makine Teknisyeni-Otomotiv	3
Reyon Görevlisi	39	Branda Pvc Kaplama İşçisi	3
Oksi-Gaz Kaynakçısı	37	Plastik Mamuller İmal İşçisi	3
Makine Mühendisi	34	Diğer Mühendisler	3
Asfalt İşçisi	33	Flekso Baskı Makinesi Operatörü/Ustası	3
Demir Dövme Presi Operatörü	31	Çelik Kapı Montaj İşçisi	3
Mekanik Bakım Onarımcısı	29	Cnc Plazma Kesim Operatörü	3

Pazarlamacı	29	Atık Toplayıcısı	3
Dökümcü (Metal)	26	Servis Şoförü (Okul)	3
Oto Döşemecisi	26	Manav	3
Satış Danışmanı	26	Polistren Yalıtım Malzemesi İmal İşçisi	3
Temizlik Görevlisi	26	Satış Görevlisi	3
İnşaat İşçisi	26	İmalat Mühendisi/Üretim Mühendisi	3
Aşçı	25	Elektrik Tesisatçısı-Bina	3
Nc/Cnc Tezgah Operatörü	24	Acil Tıp Teknisyeni	3
Tır-Çekici Şoförü	24	Bireysel Ve Ticari Klima Sistemleri Montaj Ve Servis Elemanı	2
İnşaat Ustası	24	Sıcak Mutfak Aşçısı	2
Vinç Operatörü	24	Komiser	2
İşletme Elektrik Bakımcısı	23	İş Güvenliği Uzmanı (Çok Tehlikeli Sınıf-A)	2
Demirciler, Şahmerdancılar Ve Pres Operatörleri	23	Boru Kaynakçısı	2
Palet Etiketleme İşçisi	23	Çamaşırcı (Genel)	2
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	22	İlköğretim Matematik Öğretmeni	2
Peyzaj Bahçıvanı	22	Halkla İlişkiler Görevlisi	2
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	21	Yazılım Geliştiricisi	2
Mobilya Ve Dekorasyon Montaj İşçisi	21	Muhasebe Meslek Elemanı	2
Diğer Lastik İmalat İşçileri	21	Grafiker	2
Taksi Şoförü	21	Matbaa İşçisi	2
Lojistik Operasyon Elemanı	20	Börek Ustası	2
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	20	Endüstriyel Kalıpçı/Kalıp Tasarımcısı Ve İmalatçısı	2
Paketleme İşçisi	19	Kalıpçı-Pres	2
Elektrik Pano Montaj İşçisi	19	İş Makineleri Bakım Ve Onarımcısı	2
Alüminyum Kompozit Cephe Kaplamacısı	18	Endüstriyel Mekanik Teknisyeni	2
Mobilya Montaj Ustası	18	Makine Resim Konstrüksiyon Teknikeri	2
Isıcam İmal İşçisi	18	Teknik Ressam	2
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	18	Makine Nakışçısı	2
Hemşire	17	Su Ürünleri Üreticisi	2
Bilgisayarlı Makine (Cnc Operatörü)	17	Kalite Güvence Analisti (Bilgisayar)	2
Servis Komisi	17	Gemi İnşaatı Ve Gemi Makineleri Mühendisi	2
Camcı	16	Fabrika Satış Temsilcisi	2
Makine Montaj İşçisi	16	İş Güvenliği Ve İş Sağlığı Saha Elemanı	2
Diğer Ağaç İşlem İşçileri	16	Türkçe Öğretmeni	2
Kapı Montaj İşçisi	16	Otomotiv Elektrikçisi	2
Pvc Doğramacı	16	Motor Yenileştirmeci	2
Paketleme İşçisi (Gıda)	15	İthalat-İhracat Sorumlusu	2

Eğitim Danışmanı	15	Satış Destek Elemanı (Mörş)	2
Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	15	Satış Elemanı (Toptan)	2
Argon Kaynakçısı (Tığ Kaynakçısı)	15	Finansman Sorumlusu	2
Muhasebeci	13	Satış Yönetimi / Perakende Satış Ve Mağaza Yönetimi Meslek Elemanı	2
Mobilyacı	13	Sekreter	2
Frezeci (Freze Tezgahı Operatörü)	13	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	2
Makine Montajcısı	13	Ebe	2
Diğer Metal İşlemcileri	13	Diğer Uzman Tıp Doktorları	2
Kimyager	13	Anestezi Teknikeri	2
Cnc Apkant Pres Tezgahı Operatörü	13	Diğer Sağlık Personeli(İşyeri Hemşiresi)	2
İnşaat Mühendisi	12	Radyoterapi Teknikeri	2
Elektrik-Elektronik Mühendisi	12	Beden İşçisi (İnşaat)	1
Kamyon Şoförü	12	Diğer Hat Çekiciler Ve Kablo Ekleyiciler	1
İş Makineleri Operatörü	12	Satın Alma Sorumlusu	1
Kasiyer	12	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	1
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	11	Pasta Ustası	1
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	11	Aşçıbaşı	1
Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	11	Harita Mühendisi	1
Beden İşçisi (Temizlik)	11	Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	1
Orman Mühendisi	11	Jeoloji Mühendisi	1
Kimya Mühendisi	11	Peyzaj Mimarı	1
Sınıf Öğretmeni	11	Web Tasarımcısı	1
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	10	Peyzaj Teknikeri	1
Mobilya Döşeme İşçisi	10	Coğrafya Öğretmeni-Ortaöğretim	1
Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü	10	Fizyoterapist	1
Montajcı (Kurgucu)	10	Tarih Öğretmeni-Ortaöğretim	1
Sıvı Dolum Makinesi Operatörü	10	Teknik Servis Elemanı	1
Alüminyum Doğramacı	10	Satış Destek Personeli	1
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	10	Gıda Mühendisi	1
İngilizce Öğretmeni	10	Sac Metal Kalıpçısı	1
Kablo Ağı Bantlama Elemanı	10	Cnc Freze Tezgahı Operatörü	1
Ahşap Mobilya İmalatçısı	9	Kaynak Operatörü	1
Taşlama Tezgâh İşçisi	9	Metal Sac İşleme İşçisi	1
Elektrik Tesisatı Ve Pano Montörü Teknisyeni/Elektrik Teknisyeni	9	Metal Sac İşleme Ustası	1
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	9	Makine Teknolojisi Teknisyeni	1
Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	9	Üretim Ve Planlama Mühendisi	1
Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi	9	Boyacı (Püskürtme İle) (İnşaat Hariç)	1
Yemek Dağıtım Elemanı (Kepçeci)	9	Panel Kalıpçı	1
Genel Alan Temizleme Görevlisi/Meydancı	8	İmalat Ve Kalite Sorumlusu (Metal)	1

Çelik Gemi Yapımı / Gemi İnşa Teknisyeni	8	Satın Alma Görevlisi	1
Okul Öncesi Öğretmeni	8	Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri	1
Endüstri Mühendisi	8	İnsan Kaynakları Uzmanı	1
Sıhhi Tesisatçı	8	Fabrika/İşletme Müdürü	1
Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri	8	Satış Elemanı (Perakende)	1
Elektrik Mühendisi	8	Şarküteri Ürünleri Satış Elemanı	1
Endüstriyel Ve Yapısal Çelik Konstrüksiyon İşçisi	7	Makine Teknikeri	1
Kağıt Peçete Katlama Makinası Operatörü	7	Mağaza Müdürü	1
Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	7	Mobilya Satış Elemanı	1
Geri Dönüşüm İşçisi	7	Titreşimli Saç Kesme Makası Operatörü	1
Plastik Kırma Makine Operatörü	7	İdari İşler Şefi	1
Aşçı Yardımcısı	7	Yönetici Sekreter / Asistan	1
İş Güvenliği Uzmanı (Az Tehlikeli Sınıf-C)	6	Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman)	1
Marangoz	6	Hasta Kabul Görevlisi	1
Hidrolik Apkant Pres Operatörü	6	Fen Bilgisi Öğretmeni-İlköğretim	1
Plastik Ekstrüzyon Kalıpçısı	6	Çocuk Gelişim Elemanı	1
Kasap	6	Duvar Kağıdı Baskıcısı	1
Kalıp Ve Takım-Aparat İşçisi	6	Vardiya Amiri - İmalat	1
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	6	Tıbbi Laboratuvar Teknisyeni/ Laboratuvar Teknisyeni	1
Mekanik Bakım Ve Onarımcısı (Motorlu Taşıtlar Hariç)	6	Müdür Yardımcısı	1
Beko Loder (Kazıcı - Yükleyici) Operatörü	6	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	-1
Silindir Operatörü	6	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	-1
Bahçıvan	5	Ustabaşı/Postabaşı/Formen/Atölye Sorumlusu	-1
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	5	Mali Müşavir	-1
İş Güvenliği Uzmanı (Tehlikeli Sınıf-B)	5	Hamurkar	-1
Elektrik Teknikeri	5	Pişirici (Ekmek)	-1
Ütücü	5	Direksiyon Eğitmeni	-1
Satış Sonrası Hizmet Personeli	5	Lahmacun Ustası	-1
Mobilya Ve Dekorasyon Teknisyeni	5	Plastik Ekstrüzyon Makinesi Operatörü (Ekstrüder)	-2
Endüstriyel Otomasyon İşçisi	5	Metal Kesme Operatörü	-3
Kablo İmal Makinesi Operatörü	5	Reklam Tabelacı	-3
Mermer Ocakçısı	5	Tezgah Tertipleyici (Dokuma Makineleri)	-3
Boya Ve Apre Operatörü	5	Teknik Satış Temsilcisi	-4

Lojistik Operasyon Sorumlusu	5	Diğer Teknisyen Ve Teknikerler	-4
Yer Hostesi	5	Betonarme Demircisi	-5
Hekim-Pratisyen	5	Çapakçı	-5
Hasta Danışmanı	5	Metal Döküm Kalıpçısı	-6
Meydancı - İmalat	5	Satış Temsilcisi / Plasiyer	-9
Otomasyon Sistemleri Teknisyeni	5	Diğer Mobilya İşçileri	-10
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	4	Vulkanizasyon İşçisi (Sıcak İşlem)	-10
Lojistik Meslek Elemanı	4	Isıl İşlem İşçisi	-11
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	4	Büro Memuru (İdari İşler)	-12
Mobilya Cilacısı (Püskürtme İle) (Ağaç)	4	Su Ürünleri Mühendisi	-20
Dış Ticaret Meslek Elemanı	4	Büro Memuru (Genel)	-38
Paletleme Makinesi (Paletdizer) Operatörü	4	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	-47
Raspacı (Gemi)	4	Destek Personeli (Yardımcı Hizmetler)	-413
Depo Sorumlusu	4	Genel Toplam	3.525

İŞKUR
TÜRKİYE İŞ KURUMU
KOCAELİ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Karabaş Mah. İstiklal Cad. Kaptanlar İşhanı No: 146
İzmit/KOCAELİ